

جمهوری اسلامی ایران

استاندارد ملی ایران

۲۲۱۵۶-۹

چاپ اول

۱۴۰۰

INSO

22156-9

1st Edition

2022

Modification of

BS EN 12953-9:

2007

Islamic Republic of Iran

سازمان ملی استاندارد ایران

Iranian National Standardization Organization

دیگ‌های بخار و آب داغ از نوع پوسته‌ای -
قسمت ۹: الزامات وسایل محدودکننده دیگ
و لوازم جانبی

Shell boilers

**Part 9: Requirements for limiting devices of
the boilers and accessories**

ICS:27.060.30

سازمان ملی استاندارد ایران

تهران، خیابان ولیعصر، پلاک ۲۵۹۲

صندوق پستی: ۱۴۱۵۵-۶۱۳۹ تهران - ایران

تلفن: ۸۸۸۷۹۴۶۱-۵

دورنگار: ۸۸۸۸۷۱۰۳ و ۸۸۸۸۷۰۸۰

کرج، شهر صنعتی، میدان استاندارد

صندوق پستی: ۳۱۵۸۵-۱۶۳ کرج - ایران

تلفن: ۰۲۶ ۳۲۸۰۶۰۳۱-۸

دورنگار: ۰۲۶ ۳۲۸۰۸۱۱۴

رایانامه: standard@isiri.gov.ir

وبگاه: <http://www.isiri.gov.ir>

Iranian National Standardization Organization (INSO)

No. 2592 Valiasr Ave., South western corner of Vanak Sq., Tehran, Iran

P. O. Box: 14155-6139, Tehran, Iran

Tel: + 98 (21) 88879461-5

Fax: + 98 (21) 88887080, 88887103

Standard Square, Karaj, Iran

P.O. Box: 31585-163, Karaj, Iran

Tel: + 98 (26) 32806031-8

Fax: + 98 (26) 32808114

Email: standard@isiri.gov.ir

Website: <http://www.isiri.gov.ir>

ب

به نام خدا

آشنایی با سازمان ملی استاندارد ایران

سازمان ملی استاندارد ایران به موجب بند یک ماده ۷ قانون تقویت و توسعه نظام استاندارد، ابلاغ شده در دی ماه ۱۳۹۶، وظیفه تعیین، تدوین، به روز رسانی نشر استانداردهای ملی را بر عهده دارد.

تدوین استاندارد در حوزه‌های مختلف در کمیسیون‌های فنی مرکب از کارشناسان سازمان، صاحب‌نظران مراکز و مؤسسات علمی، پژوهشی، تولیدی و اقتصادی آگاه و مرتبط انجام می‌شود و کوششی همگام با مصالح ملی و با توجه به شرایط تولیدی، فناوری و تجاری است که از مشارکت آگاهانه و منصفانه صاحبان حق و نفع، شامل تولیدکنندگان، مصرفکنندگان، صادرکنندگان و واردکنندگان، مراکز علمی و تخصصی، سازمان‌های دولتی و غیردولتی حاصل می‌شود. پیش‌نویس استانداردهای ملی ایران برای نظرخواهی به مراجع ذی‌نفع و اعضای کمیسیون‌های مربوط ارسال می‌شود و پس از دریافت نظرها و پیشنهادها در کمیته ملی مرتبط با آن رشتہ طرح و در صورت تصویب، به عنوان استاندارد ملی (رسمی) ایران چاپ و منتشر می‌شود.

پیش‌نویس استانداردهایی که مؤسسات و سازمان‌های علاقه‌مند و ذی‌صلاح نیز با رعایت ضوابط تعیین شده تهیه می‌کند در کمیته ملی طرح، بررسی و در صورت تصویب، به عنوان استاندارد ملی ایران چاپ و منتشر می‌شود. بدین ترتیب، استانداردهایی ملی تلقی می‌شود که بر اساس مقررات استاندارد ملی ایران شماره ۵ تدوین و در کمیته ملی استاندارد مربوط که در سازمان ملی استاندارد ایران تشکیل می‌شود به تصویب رسیده باشد.

سازمان ملی استاندارد ایران از اعضای اصلی سازمان بین‌المللی استاندارد (ISO)^۱، کمیسیون بین‌المللی الکترونیک (IEC)^۲ و سازمان بین‌المللی اندازه‌شناسی قانونی (OIML)^۳ است و به عنوان تنها رابط^۴ کمیسیون کدکس غذایی (CAC)^۵ در کشور فعالیت می‌کند. در تدوین استانداردهای ملی ایران ضمن توجه به شرایط کلی و نیازمندی‌های خاص کشور، از آخرین پیشرفت‌های علمی، فنی و صنعتی جهان و استانداردهای بین‌المللی بهره‌گیری می‌شود.

سازمان ملی استاندارد ایران می‌تواند با رعایت موازین پیش‌بینی شده در قانون، برای حمایت از مصرفکنندگان، حفظ سلامت و ایمنی فردی و عمومی، حصول اطمینان از کیفیت محصولات و ملاحظات زیستمحیطی و اقتصادی، اجرای بعضی از استانداردهای ملی ایران را برای محصولات تولیدی داخل کشور و/یا اقلام وارداتی، با تصویب شورای عالی استاندارد، اجباری کند. سازمان می‌تواند به منظور حفظ بازارهای بین‌المللی برای محصولات کشور، اجرای استاندارد کالاهای صادراتی و درجه‌بندی آن را اجباری کند. همچنین برای اطمینان بخشیدن به استفاده کنندگان از خدمات سازمان‌ها و مؤسسات فعال در زمینه مشاوره، آموزش، بازرگانی، ممیزی و صدور گواهی سیستم‌های مدیریت کیفیت و مدیریت زیستمحیطی، آزمایشگاه‌ها و مراکز واسنجی (کالیبراسیون) وسائل سنجش، سازمان ملی استاندارد این‌گونه سازمان‌ها و مؤسسات را بر اساس ضوابط نظام تأیید صلاحیت ایران ارزیابی می‌کند و در صورت احراز شرایط لازم، گواهینامه تأیید صلاحیت به آن‌ها اعطا و بر عملکرد آن‌ها نظارت می‌کند. ترویج دستگاه بین‌المللی یکاه، واسنجی وسائل سنجش، تعیین عیار فلزات گرانبها و انجام تحقیقات کاربردی برای ارتقای سطح استانداردهای ملی ایران از دیگر وظایف این سازمان است.

1- International Organization for Standardization

2- International Electrotechnical Commission

3- International Organization of Legal Metrology (Organisation Internationale de Métrologie Legale)

4- Contact point

5- Codex Alimentarius Commission

کمیسیون فنی تدوین استاندارد
«دیگ‌های بخار و آب داغ از نوع پوسته‌ای-

قسمت ۹: الزامات برای وسایل محدودکننده دیگ و لوازم جانبی»

سمت و / یا محل اشتغال:

رئیس:

رئیس- انجمن جوشکاری و آزمایش‌های غیرمخرب ایران

ادب‌آوازه، عبدالوهاب

(کارشناسی ارشد مهندسی مکانیک)

دبیر:

مدیر عامل- شرکت مهندسی و بازرگانی آزمایشگستر نیما

کریم، حسن

(کارشناسی مهندسی متالورژی)

اعضاء: (اسمی به ترتیب حروف الفبا)

کارشناس- سازمان ملی استاندارد ایران

آریافر، توحید

(کارشناسی ارشد مهندسی صنایع)

مدیر فنی- شرکت پویا پرتو تبریز

ابراهیمی، عیسی

(کارشناسی ارشد مهندسی مکانیک)

بازرس فنی- شرکت ناظرکاران

ابو، وحید

(کارشناسی مهندسی متالورژی)

رئیس اداره تدوین آیین‌نامه و دستورالعمل‌های ایمنی- وزارت
تعاون، کار و رفاه اجتماعی

حسنی، موسی‌الرضا

(کارشناسی ارشد حقوق)

بازرس فنی- شرکت ناظرکاران

رضایی‌دان، مهدی

(کارشناسی مهندسی جوش)

مدیر تحقیق و توسعه- شرکت بهینه‌سازان صنعت تاسیسات

ریاحی، میثم

(دکتری مهندسی متالورژی)

معاونت کیفیت- شرکت شوفاز کار

زکی‌خانی، محمد

(کارشناسی ارشد مهندسی مواد)

مدیر عامل- شرکت شعله افروزان دیمه

سراج، محمود

(کارشناسی مهندسی برق)

سمت و / یا محل اشتغال:

اعضاء: (اسامی به ترتیب حروف الفبا)

مدیر عامل - شرکت ناظرکاران

سری، جلیل

(دکتری مهندسی مکانیک)

مدیر مهندسی - شرکت پاکمن

شارع فام، مهیار

(کارشناسی ارشد مهندسی مکانیک)

مدیر عامل - شرکت آستا

صالحی، امید

(کارشناسی ارشد مهندسی مکانیک)

مدیر فنی - شرکت آستا

صالحی، حامد

(کارشناسی مهندسی مکانیک)

مدیر بازرگانی - شرکت توگا

صفری، مهران

(کارشناسی ارشد مهندسی مکانیک)

کارشناس - دفتر نظارت بر اجرای استاندارد صنایع فلزی
سازمان ملی استاندارد ایران

عادلفر، راضیه

(کارشناسی ارشد مهندسی مواد)

مدیر واحد مهندسی - شرکت ابزار دقیق آذرسام (عیوض
تکنیک)

فاضلی، فرزاد

(کارشناسی مهندسی ابزار دقیق)

مدیر فنی - شرکت ISQI

فراهانی، علی

(کارشناسی ارشد مهندسی مکانیک)

مدیر آزمایشگاه - شرکت مهندسی و بازرگانی فنی آزمایشگاه
نیما

کشاورز، محمدرضا

(کارشناسی مهندسی مکانیک)

کارشناس واحد تحقیق و توسعه - شرکت شوفاژ کار

لطیفی، جواد

(کارشناسی مهندسی تاسیسات حرارتی و برودتی)

مدیر اطمینان مرغوبیت - ماشینسازی اراک

لوئی، بابک

(کارشناسی مهندسی مکانیک)

کارشناس مکانیک نظارت بر اجرای استاندارد - اداره کل
استاندارد استان تهران

معزی، محمداحسان

(کارشناسی مهندسی مواد)

مدیر کنترل کیفی - شرکت آذر دما گستر

مقنی آذری‌پور، حامد

(کارشناسی مهندسی مکانیک)

سمت و / یا محل اشتغال:

اعضاء: (اسامی به ترتیب حروف الفبا)

- نادر خانی، فرید
(کارشناسی مهندسی متالورژی و مواد)
- ناظمی، میلاد
(کارشناسی مهندسی فناوری بازرسی جوش)
- نوریان، سجاد
(کارشناسی ارشد مهندسی مکانیک)
- مدیر فنی- شرکت مهندسی و بازرگانی آزمایشگاه نیما
- مدیر بازرگانی- شرکت بهینه‌سازان صنعت تاسیسات

- مدیر کل- دفتر نظارت بر اجرای استانداردهای معیار مصرف انرژی و محیط زیست سازمان ملی استاندارد ایران
- قزلباش، پریچهر
(کارشناسی فیزیک)

ویراستار:

فهرست مندرجات

عنوان	صفحه
پیش‌گفتار	۱
مقدمه	۱
۱ هدف و دامنه کاربرد	۱
۲ مراجع الزامی	۱
۳ اصطلاحات و تعاریف	۴
۴ الزامات محدودکننده	۴
۱-۴ کلیات	۷
۲-۴ مواد طراحی	۷
۳-۴ تجهیزات الکتریکی	۸
۴-۴ ارزیابی خطای	۹
۵-۴ نشانه‌گذاری	۱۱
۵ الزامات ویژه برای محدودکننده‌های سطح آب	۱۳
۱-۵ اجزا	۱۳
۲-۵ طراحی	۱۳
۳-۵ وسایل شناور	۱۴
۴-۵ وسایل الکترود سطح	۱۴
۵-۵ آزمایش قابلیت عملکرد	۱۵
۶-۵ تشخیص خطای	۱۸
۶ الزامات ویژه برای محدودکننده‌های فشار	۱۸
۱-۶ اجزا	۱۸
۲-۶ الزامات تکمیلی ارزیابی خطای	۱۸
۳-۶ طراحی	۱۸
۴-۶ تجهیزات الکتریکی	۱۹
۵-۶ آزمایش قابلیت عملکرد	۱۹
۶-۶ تشخیص عیوب	۲۲
۷ الزامات ویژه برای محدودکننده‌های دما	۲۲
۱-۷ اجزا	۲۲
۲-۷ طراحی	۲۲
۳-۷ تجهیزات الکتریکی	۲۳

ز

عنوان	صفحة
۴-۷ آزمایش قابلیت عملکرد	۲۳
۸ الزامات ویژه برای محدودکننده‌های جریان	۲۵
۱-۸ اجزا	۲۵
۲-۸ طراحی	۲۵
۳-۸ تجهیزات الکتریکی	۲۵
۴-۸ آزمایش قابلیت عملکرد	۲۵
پیوست الف (آگاهی‌دهنده) وسیله محدودکننده	۲۶
پیوست ب (آگاهی‌دهنده) نمونه‌ای از یک طرح بازرگانی	۲۷
پیوست پ (آگاهی‌دهنده) نشانه‌گذاری محدودکننده‌ها	۲۹
پیوست ت (الزامی) مصونیت ایمنی در برابر تاثیرات الکتریکی و الکترومغناطیسی- الزامات و آزمون	۳۳
پیوست ث (آگاهی‌دهنده) تغییرات اعمال شده در این استاندارد ملی در مقایسه با استاندارد منبع	۳۹
کتابنامه	۴۰

ح

پیش‌گفتار

استاندارد «دیگ‌های بخار و آب داغ از نوع پوسته‌ای- الزامات برای وسایل محدودکننده دیگ و لوازم جانبی» که پیش‌نویس آن در کمیسیون‌های مربوط بر مبنای پذیرش استانداردهای منطقه‌ای به عنوان استاندارد ملی ایران به روش اشاره شده در مورد پ، بند ۷، استاندارد ملی ایران شماره ۵ تهیه و تدوین شده، در یکهزار و هشتصد و پنجاه و نهمین اجلاسیه کمیته ملی استاندارد مکانیک مورخ ۱۴۰۰/۱۰/۱۹ تصویب شد. اینک این استاندارد به استناد بند یک ماده ۷ قانون تقویت و توسعه نظام استاندارد، ابلاغ شده در دی ماه ۱۳۹۶، به عنوان استاندارد ملی ایران منتشر می‌شود.

استانداردهای ملی ایران بر اساس استاندارد ملی ایران شماره ۵ (استانداردهای ملی ایران- ساختار و شیوه نگارش) تدوین می‌شوند. برای حفظ همگامی و هماهنگی با تحولات و پیشرفت‌های ملی و جهانی در زمینه صنایع، علوم و خدمات، استانداردهای ملی ایران در صورت لزوم تجدیدنظر خواهند شد و هر پیشنهادی که برای اصلاح یا تکمیل این استانداردها ارائه شود، در هنگام تجدیدنظر در کمیسیون فنی مربوط، مورد توجه قرار خواهد گرفت. بنابراین، باید همواره از آخرین تجدیدنظر استانداردهای ملی ایران استفاده کرد.

این استاندارد ملی بر مبنای پذیرش استاندارد بین‌المللی زیر به روش «ترجمه تغییر یافته» تهیه و تدوین شده و شامل ترجمه تخصصی کامل متن آن به زبان فارسی می‌باشد و معادل یکسان استاندارد بین‌المللی مذبور است:

BS EN 12953-9:2007, Shel boilers-Part 9: Requirements for limiting devices of the boilers and accessories.

مقدمه

انواع محدودکننده هایی که باید به دیگ ها نصب شوند در استاندارد ۶ EN 12953 مشخص شده و طراحی سیستم های ایمنی آنها در استاندارد ۱-EN 50156 تعیین شده است.

یک محدودکننده (یا وسیله محدودکننده) جزئی از سیستم ایمنی دیگ پوسته ای است که شامل یک حسگر و اجزای پایشکننده ای برای دستیابی به سطح مطلوبی از قابلیت اطمینان می باشد.

به منظور انجام عملکرد ایمنی ضروری، به عنوان مثال، برای قطع منبع تامین حرارت به دیگ در هنگام وقوع خطا کمبود آب، محدودکننده به سایر عناصر در سیستم ایمنی مانند فعال سازها و مدارهای منطقی ایمنی متصل می شود.

این استاندارد یک قسمت از مجموعه استانداردهای ملی ایران به شماره ۲۲۱۵۶ با عنوان کلی زیر می باشد:

دیگ های بخار و آب داغ از نوع پوسته ای:

قسمت ۱: کلیات؛

قسمت ۲: مواد برای قطعات تحت فشار دیگ ها و متعلقات؛

قسمت ۳: طراحی و محاسبات اجزای تحت فشار؛

قسمت ۴: روش اجرا و ساخت قطعات تحت فشار دیگ؛

قسمت ۵: بازرسی حین ساخت، مستندسازی و نشانه گذاری قطعات تحت فشار دیگ؛

قسمت ۶: الزامات تجهیزات دیگ؛

قسمت ۷: الزامات سامانه های اشتعال سوخت های مایع و گاز برای دیگ ها؛

قسمت ۸: الزامات وسایل حفاظتی در برابر فشار بیش از حد؛

قسمت ۱۰: الزامات آب تغذیه و کیفیت آب دیگ؛

قسمت ۱۱: آزمون های پذیرش؛

قسمت ۱۲: الزامات سامانه های اشتعال سوخت های جامد برای دیگ ها؛

قسمت ۱۳: دستورالعمل های عملیاتی.

دیگ‌های بخار و آب داغ از نوع پوسته‌ای- قسمت ۹: الزامات وسایل محدودکننده دیگ و لوازم جانبی

۱ هدف و دامنه کاربرد

هدف از تدوین این استاندارد، تعیین الزامات برای محدودکننده‌هایی (یا وسایل محدودکننده) است که در سیستم‌های ایمنی دیگ‌های پوسته‌ای مطابق آنچه که در استاندارد ملی ایران به شماره ۱-۲۲۱۵۶ تعریف شده، به کار برده می‌شوند.

یک وسیله محدودکننده (یا وسایل محدودکننده) همچنین می‌تواند:

الف- لوازم ایمنی شامل واحد منطقی ایمنی^۱ و فعال‌ساز نهایی باشد؛ یا

ب- جزئی از یک سیستم ایمنی باشد، به عنوان مثال، حسگر خودپایش سطح آب که به عنوان بخشی از لوازم ایمنی استفاده می‌شود. عملکرد کلی محافظت از دیگ باید شامل ترتیب عملگرهای ایمنی و در نهایت یک فعال‌ساز نهایی باشد.

این استاندارد، الزامات طراحی و آزمایش قابلیت عملکرد محدودکننده‌ها را در بر می‌گیرد.

شكل الف-۱، تشریحی از گستره محدودکننده (یا وسیله محدودکننده) را ارائه می‌دهد.

۲ مراجع الزامی

در مراجع زیر ضوابطی وجود دارد که در متن این استاندارد به صورت الزامی به آن‌ها ارجاع داده شده است. بدین ترتیب، آن ضوابط جزئی از این استاندارد محسوب می‌شوند.

در صورتی که به مرجعی با ذکر تاریخ انتشار ارجاع داده شده باشد، اصلاحیه‌ها و تجدیدنظرهای بعدی آن برای این استاندارد الزام‌آور نیست. در مورد مراجعتی که بدون ذکر تاریخ انتشار به آن‌ها ارجاع داده شده است، همواره آخرین تجدیدنظر و اصلاحیه‌های بعدی برای این استاندارد الزام‌آور است.

استفاده از مراجع زیر برای کاربرد این استاندارد الزامی است:

۲-۱ استاندارد ملی ایران شماره ۳-۴-۷۲۶۰: سال ۱۳۸۷، سازگاری الکترومغناطیسی (EMC)- قسمت ۳-۴: روش‌های آزمون و اندازه‌گیری- آزمون مصونیت در برابر میدان الکترومغناطیسی فرکانس رادیویی تابشی

1- Safety logic

2-2 EN 298: 2003, Automatic gas burner control systems for gas burners and gas burning appliances with or without fans.

2-3 EN 50156-1: 2004, Electrical equipment for furnaces and ancillary equipment- Part 1: Requirements for application design and installation.

2-4 EN 60529: 1991, Degrees of protection provided by enclosures (IP code) (IEC 60529: 1989)

یادآوری- استاندارد ملی ایران شماره ۲۸۶۸: سال ۱۳۹۵، درجات حفاظت تأمین شده توسط محفظه‌ها (کد IP)، با استفاده از استاندارد EN 60529: 1989+ Amd. 1: 1999+ Amd. 2: 2013 تدوین شده است.

2-5 EN 60664-1: 2003, Insulation coordination for equipment within low-voltage systems- Part 1: Principles, requirements and tests (IEC 60664-1: 1992+ A1: 2000+ A2: 2002)

یادآوری- استاندارد ملی ایران شماره ۶۲۰۵-۱: سال ۱۳۸۸، هماهنگی عایق‌بندی برای تجهیزات در سیستم‌های ولتاژ پایین- قسمت ۱: اصول، الزامات و آزمون‌ها، با استفاده از استاندارد EN 60664-1: 2007 تدوین شده است.

2-6 EN 60730-1: 2000, Automatic electrical controls for household and similar use- Part 1: General requirements (IEC 60730-1: 1999, modified)

یادآوری- استاندارد ملی ایران شماره ۵۰۳۹-۱: سال ۱۳۹۲، کنترل‌کننده‌های الکتریکی خودکار برای مصارف خانگی و مشابه- قسمت ۱: الزامات عمومی، با استفاده از استاندارد EN 60730-1: 2010 تدوین شده است.

2-7 EN 61000-4-2: 1995, Electromagnetic compatibility (EMC)- Part 4: Testing and measurement techniques- Section 2: Electrostatic discharge immunity test- Basic EMC publication (IEC 61000-4-2: 1995)

یادآوری- استاندارد ملی ایران شماره ۷۲۶۰-۴-۲: سال ۱۳۹۱، سازگاری الکترومغناطیسی (EMC)- قسمت ۴-۲: روش‌های آزمون و اندازه‌گیری- آزمون مصنویت در برابر تخلیه الکترواستاتیک، با استفاده از استاندارد EN 61000-4-2: 2008 تدوین شده است.

2-8 EN 61000-4-4: 2004, Electromagnetic compatibility (EMC)- Part 4-4: Testing and measurement techniques- Electrical fast transient/ burst immunity test (IEC 61000-4-4: 2004)

یادآوری- استاندارد ملی ایران شماره ۷۲۶۰-۴-۴: سال ۱۳۹۳، سازگاری الکترومغناطیسی (EMC)- قسمت ۴-۴: فنون آزمون و اندازه‌گیری- آزمون مصنویت در برابر پالس‌های الکتریکی تندگذر / رگباره، با استفاده از استاندارد EN 61000-4-4: 2012 تدوین شده است.

2-9 EN 61000-4-5: 2006, Electromagnetic compatibility (EMC)- Part 4: Testing and measurement techniques- Section 5: Surge immunity test (IEC 61000-4-5: 2005)

یادآوری- استاندارد ملی ایران شماره ۷۲۶۰-۴-۵: سال ۱۳۹۴، سازگاری الکترومغناطیسی (EMC)- قسمت ۴-۵: فنون آزمون و اندازه‌گیری- آزمون مصنویت در برابر فراتاخت، با استفاده از استاندارد EN 61000-4-5: 2014 تدوین شده است.

2-10 EN 61000-4-6: 1996, Electromagnetic compatibility (EMC)- Part 4: Testing and measurement techniques-Section 6: Immunity to conducted disturbances, induced by radio-frequency fields (IEC 61000-4-6: 1996)

یادآوری- استاندارد ملی ایران شماره ۷۲۶۰-۴-۶: سال ۱۳۹۴، سازگاری الکترومغناطیسی (EMC)- قسمت ۶-۶: روش‌های آزمون و اندازه‌گیری- مصنوبیت در برابر اختلال‌های هدایتی، القا شده به‌وسیله میدان‌های بسامد رادیویی، با استفاده از استاندارد EN 61000-4-6: 2013 تدوین شده است.

2-11 EN 61000-4-8: 1993, Electromagnetic compatibility (EMC)- Part 4: Testing and measurement techniques- Section 8: Power frequency magnetic field immunity test; basic EMC publication (IEC 61000-4-8: 1993)

یادآوری- استاندارد ملی ایران شماره ۷۲۶۰-۴-۸: سال ۱۳۹۷، سازگاری الکترومغناطیسی (EMC)- قسمت ۴-۸: فنون اندازه‌گیری و آزمون- آزمون مصنوبیت در برابر میدان مغناطیسی بسامد توان، با استفاده از استاندارد EN 61000-4-8: 2009 تدوین شده است.

2-12 EN 61000-4-11: 2004, Electromagnetic compatibility (EMC)- Part 4-11: Testing and measurement techniques- Voltage dips, short interruptions and voltage variations immunity tests (IEC 61000-4-11: 2004)

یادآوری- استاندارد ملی ایران شماره ۷۲۶۰-۴-۱۱: سال ۱۳۹۹، سازگاری الکترومغناطیسی (EMC)- قسمت ۴-۱۱: روش‌های انجام آزمون و اندازه‌گیری- آزمون‌های مصنوبیت در برابر افت‌های ولتاژ، وقفه‌های کوتاه و تغییرات ولتاژ برای تجهیزات با جریان ورودی تا ۱۶ A در هر فاز، با استفاده از استاندارد EN 61000-4-11: 2020 تدوین شده است.

2-13 EN 61000-6-2: 2005, Electromagnetic compatibility (EMC)- Part 6-2: Generic standards-Immunity for industrial environments (IEC 61000-6-2: 2005)

یادآوری- استاندارد ملی ایران شماره ۷۲۶۰-۶-۲: سال ۱۳۹۶، سازگاری الکترومغناطیسی (EMC)- قسمت ۶-۲: استانداردهای عام- استاندارد مصنوبیت برای محیط‌های صنعتی، با استفاده از استاندارد EN 61000-6-2: 2016 تدوین شده است.

2-14 EN 61508-3: 2001, Functional safety of electrical/electronic/programmable electronic safety-related systems- Part 3: Software requirements (IEC 61508-3: 1998+ Corrigendum: 1999)

یادآوری- استاندارد ملی ایران-آی‌اسی شماره ۶۱۵۰۸-۳: سال ۱۳۹۱، ایمنی وظیفه‌ای سیستم‌های مرتبط با ایمنی الکتریکی / الکترونیکی قابل برنامه‌ریزی- قسمت ۳: الزامات نرم‌افزاری، با استفاده از استاندارد EN 61508-3: 2010 تدوین شده است.

۳ اصطلاحات و تعاریف

در این استاندارد، اصطلاحات و تعاریف زیر به کار می‌رود:

۱-۳

محدودکننده

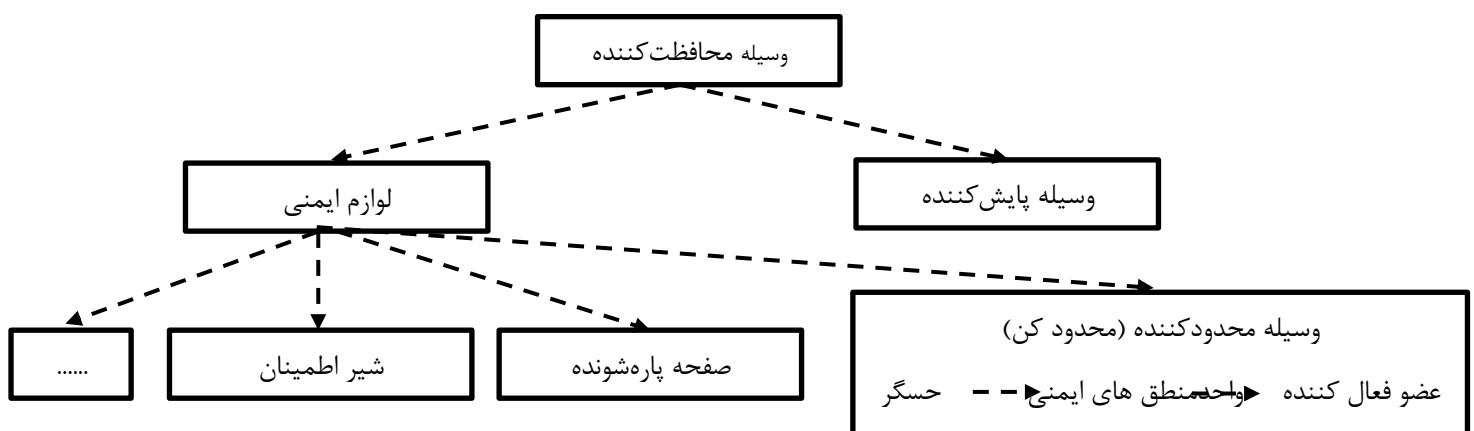
limiter

وسیله محدودکننده‌ای است که برای قطع کردن و قفل شدن منبع انرژی با هدف دستیابی به یک مقدار ثابت (برای مثال فشار، دما، جریان، سطح آب) استفاده می‌شود.

یادآوری - وسیله محدودکننده تشکیل می‌شود از:

الف - عملکرد اندازه‌گیری یا شناسایی و

ب - عملکرد فعال‌سازی برای تصحیح، یا خاموش شدن، یا خاموش شدن و قفل شدن و هر کاری که برای عملکرد مرتبط با ایمنی، به تنها یا به عنوان بخشی از سیستم ایمنی (برای مثال حسگرها، محدودکننده‌ها) انجام می‌شود (به شکل ۱ مراجعه شود). در صورتی که این کار با استفاده از سیستم‌های چندکاناله انجام شود، تمامی اقلام یا محدودکننده‌ها برای اهداف ایمنی در سیستم ایمنی شامل می‌شود.

شکل ۱- وسایل حفاظتی و لوازم ایمنی

۲-۳

عضو فعال کننده

actuating element

قطعه‌ای که در نتیجه اثر تغییرات در سیگنال، تغییراتی در سایر مدارهای الکتریکی یا جریان‌های حجمی (مانند سوخت، هو) ایجاد می‌کند.

یادآوری - به عنوان مثال، شیر قطع کن گاز یک عضو فعال کننده نیست.

۳-۳

ایمن در برابر خرابی

fail-safe

در صورتی که یک محدودکننده قابلیت باقی ماندن در شرایط ایمن یا امکان انتقال سریع به سایر شرایط ایمن در اثر وقوع قطعی خطا را داشته باشد، به عنوان محدودکننده ایمن در برابر خرابی می‌باشد.

۴-۳

خود پایشگری

Self-monitoring

تعیین خودکار و منظم مبنی براینکه کلیه مولفه‌های منتخب یک سیستم ایمنی، در صورت لزوم قادر به عملکرد هستند.

۵-۳

تدارک اضافی

redundancy

تدارک بیش از یک وسیله یا سیستم که در اثر بروز یک خطا، هنوز هم توسط امکانات ضروری ارائه شده است.

۶-۳

تدارک متنوع

diversity

تدارک روش‌های مختلف برای انجام عملکرد مورد نیاز، به عنوان مثال سایر اصول فیزیکی یا سایر راه حل‌ها برای همان مشکل می‌باشد.

۷-۳

تجهیزات الکترونیکی مجتمع

complex electronics

اجزاء مونتاژ شده با بیش از یک خروجی عملکرد که از اجزاء الکترونیک استفاده می‌کنند.

۸-۳

خاموش شدن ایمن

safety shut-down

فرایند خاموش شدن ایمن که بلافاصله به دنبال تشخیص یک خطأ در محدودکننده انجام می‌شود یا با عبور از حد آستانه مقدار فرایند ایجاد می‌شود که منجر به یک حالت تعریف شده با پایانه‌های غیرفعال خروجی(های) ایمنی می‌شود.

۹-۳

قفل شدن

lock-out

شرایط ایمن خاموش شدن محدودکننده به‌طوری که روشن شدن مجدد آن، تنها توسط روشن کردن مجدد دستی محدودکننده یا از طریق تنظیم مجدد دستی واحد منطقی ایمنی و نه از روش‌های دیگر می‌تواند انجام شود.

یادآوری- این کار توسط یک کارورشاپتہ با در نظر گرفتن وضعیت فیزیکی انجام می‌شود.

۱۰-۳

حسگر

sensor

مبدلی^۱ که با رسیدن به یک اندازه حد معین، علامتی را ارسال می‌کند و / یا قطع می‌کند و صرفاً در صورت بروز تغییر ویژه در اندازه عملکرد، علامت خروجی را برعکس می‌کند (به عنوان مثال فشار، دما، جریان، سطح).

یادآوری- حسگرها برای علامت دادن یا تحریک فرایندهای کنترلی استفاده می‌شوند.

۱۱-۳

واحد منطقی ایمنی

safety logic

عضوی از سیستم ایمنی که به منظور انجام عملکردهای ضروری ایمنی، علایم را از حسگرها، محدود کننده‌ها و سایر وسایل پایش دریافت می‌کند و هدف آن کنترل عضوهای فعال کننده با توجه به عملکردهای ایمنی تعریف شده می‌باشد.

1- Transducer

۴ الزامات محدودکننده

۱-۴ کلیات

۱-۱-۴ الزامات اشاره شده در زیر برای اطمینان از ارزیابی یکسان وسایل مختلف، ارائه می‌شود.

یک محدودکننده باید به‌گونه‌ای باشد که در صورت بروز یک خطای واحد در هر بخش مرتبط با آن، منجر به از بین رفتن عملکرد ایمنی نشود. این کار باید توسط فنون جلوگیری از خطا مانند خودپایش کنندگی با تدارک اضافی، تدارک متنوع یا ترکیبی از این روش‌ها انجام شود. ارزیابی خطا برای اجزای الکتریکی باید مطابق با زیربند ۴-۴ انجام شود. همچنین برای خطاها اجزا هیدرولیکی، پنوماتیکی و مکانیکی باید نمودار ارزیابی خطا به کار برد شود (به شکل ۲ مراجعه شود).

یادآوری- اعضای مختلف محدودکننده در پیوست الف ارائه شده است.

۲-۱-۴ محدودکننده‌ها باید به صورت مستقل نسبت به یکدیگر و کنترل‌ها عمل کنند مگر آنکه عملکرد ایمنی آنها نتواند تحت تاثیر سایر چنین عملکردهایی قرار گیرد. تنظیم مجدد دستی می‌تواند به عنوان بخشی از محدودکننده یا به عنوان بخشی از واحد منطقی ایمنی، قابل حصول باشد. همراه با محدودکننده باید دستورالعمل‌هایی شامل احتیاط‌های ضروری برای نصب ایمن، ارائه شود.

۲-۴ مواد و طراحی

۲-۲-۴ به‌منظور جلوگیری از خوردگی که می‌تواند بر عملکرد محدودکننده تاثیر بگذارد باید از به‌کارگیری موادی با اختلاف قابل ملاحظه در پتانسیل الکتروشیمی آن‌ها، اجتناب کرد.

۲-۲-۴ اگر مواد مغناطیسی انتخاب می‌شوند، برای جلوگیری از اثر مخرب آن بر روی کارکرد محدود کن، باید جانب احتیاط رعایت شود.

۲-۲-۴ بخش‌هایی از محدودکننده باید مطابق با استانداردهای مناسب طراحی شده باشند.

۲-۲-۴ محدودکننده‌ها باید قابلیت استقامت در برابر بارهای حرارتی، مکانیکی، شیمیایی و الکتریکی را که می‌تواند در حین بهره برداری رخ دهد، داشته باشند.

۲-۵-۴ محدودکننده‌ها باید به‌گونه‌ای طراحی شوند که تغییرات در مقادیر اجزای تشکیل‌دهنده مدار بحرانی (مانند عوامل تاثیرگذار بر روی زمان) در رواداری‌های بدترین حالت اعلام شده توسط تولیدکننده، از جمله پایداری بلند مدت، باید منجر به ادامه عملکرد سیستم مطابق با این استاندارد شود. انطباق باید با تجزیه و تحلیل بدترین حالت بررسی شود.

۲-۶-۴ محدودکننده‌هایی که از تجهیزات الکترونیکی پیچیده استفاده می‌کنند

برای محدودکننده‌هایی که از تجهیزات الکترونیکی پیچیده استفاده می‌کنند، الزامات تکمیلی زیر نیز اعمال می‌شود:

الف- کلیات

باید از خطاهای سیستماتیک (ناشی از طراحی) اجتناب شود و خطاهای تصادفی (خطاهای جزئی) نیز باید به وسیله فنونی مانند خودپایشگری به همراه تدارک اضافی و تدارک متنوع یا ترکیبی از این روش‌ها، کنترل شوند؛

ب- جلوگیری از خطا و رواداری خطا

طراحی نرمافزار و سخت‌افزار باید براساس تجزیه و تحلیل عملکرد محدودکننده باشد که نتیجه آن طراحی ساختاری است که به صراحت شامل جریان کنترلی، گردش داده‌ها و توابع مربوط به زمان مورد نیاز با برنامه کاربردی می‌باشد. در مورد تراشه‌های سفارشی، با توجه به اقدامات انجام شده برای به حداقل رساندن خطاهای سیستماتیک، باید توجه ویژه‌ای شود.

نرمافزار باید با استفاده از استاندارد ۳ EN 61508-۳ (سطح پیوسته ایمنی) همانگونه که به وسیله تجزیه و تحلیل مطابق با استاندارد ۱ EN 50156 تعیین می‌شود، طراحی شود.

۳-۴ تجهیزات الکتریکی

۱-۳-۴ تمامی سیم‌کشی‌ها و تجهیزات الکتریکی متصل به محدودکننده باید به اندازه کافی در مقابل ورود رطوبت و تاثیر دما، محافظت شود (به بند [۲] و [۳] کتابنامه مراجعه شود).

۲-۳-۴ عملکرد محدودکننده و مدار الکتریکی مرتبط، که وظیفه خاموش کردن و قفل کردن سیستم تامین حرارت را بر عهده دارد، نباید توسط سایر مدارهای الکتریکی نزدیک به آن، تحت تاثیر قرار گیرد. در صورت لزوم باید از کابل‌های محافظ استفاده شود (به بند [۲] و [۳] کتابنامه مراجعه شود).

۳-۳-۴ اجزای الکتریکی درون دستگاه‌هایی که به‌طور مستقیم به دیگ متصل شده‌اند، باید بتوانند دمای محیط کاری حاصل از دمای اطراف تا 70°C را تحمل نمایند. اجزا درون دستگاه‌هایی که به‌طور غیرمستقیم به دیگ متصل شده‌اند، باید بتوانند دمای محیط تا 55°C را تحمل نمایند. هر کدام از تجهیزات که در ارتباط با اجزای حامل بخار یا آب داغ قرار دارند، باید بتوانند تا دمای ایجاد شده در آن بخش‌ها، مقاومت لازم را داشته باشند.

۴-۳-۴ وسایل باید دارای حداقل درجه حفاظت IP ۵۴^۱ مطابق با استاندارد ۶۰۵۲۹ EN باشد. هنگامی که دستگاه‌ها در داخل یک محفظه و یا جعبه کنترل نصب می‌شوند، درجه IP مورد نیاز برای جعبه باید به طور مناسب در نظر گرفته شود.

۵-۳-۴ تمامی کلیدهای مکانیکی خروجی وسیله باید از نوع اقدام سریع باشد. کلیدهای نیمه هادی باید ویژگی‌های مشابهی داشته باشند.

1- Safety Integrity Level

2- Ingress protection

۴-۳-۶ محدودکننده باید تاثیرات الکتریکی و الکترومغناطیسی تعریف شده در پیوست ت را تحمل کند.

۴-۴ ارزیابی خطای

۱-۴-۴ کلیات

محدود کن، به جز قسمت برنامه ذخیره شده، به گونه‌ای ساخته می‌شود که تجزیه و تحلیل ارزیابی خطای مطابق شکل ۲ منجر به خاتمه می‌شود. قطع برق، پارگی کابل‌های اتصال و اتصال کوتاه باید در تجزیه و تحلیل ارزیابی خطای در نظر گرفته شود.

۲-۴-۴ مدل‌های خطای و استثناءهای آن

۱-۲-۴-۴ کلیات

در ارزیابی خطای مطابق با شکل ۲، باید فرض شود که خطاهای معین رخ نمی‌دهد. چنین فرضیاتی با تشریح مکانیزم خرابی همچنین بیان شرایط مربوط به طراحی، ساخت، محیط کاری و غیره برای رساناها، قطعات و تجهیزات قابل توجیه است.

خطاهایی که باید درنظر گرفته شوند، براساس پیوست الف استاندارد EN 298: 2003 با در نظر گرفتن خطاهای زیرمی‌باشد که ممکن است بدون توجیه بیشتر صرف نظر شوند:

۲-۲-۴-۴ خطای اتصال کوتاه رسانا به رسانا

این خطای ممکن است صرف نظر شود، در صورتی که:

الف- کابل‌ها و رساناها همانطور که در استاندارد ۱-EN 50156 مشخص شده، مورد استفاده قرار گیرند؛

ب- قطعاتی که در محفظه‌ای محصور شده اند به طوری که در برابر رطوبت مقاوم شده، یا در صورتی که به طور کامل درزبند شده و قابلیت استقامت در برابر آزمون مشخص شده در استاندارد ۱-EN 50156-۱ را داشته باشند؛

پ- فاصله بین قسمت‌های برق دار باید مطابق با اضافه ولتاژ دسته ۳ و درجه آلودگی ۳ طراحی شود و فاصله خرسنی^۱ باید با توجه به آلودگی درجه ۳ اما دستکم برای ولتاژ اسمی ۷۶۳ که در استاندارد ۱-EN 60664-۱ مشخص شده است، طراحی شود؛

ت- رساناهای چاپی (اثر شیاری) باید پوشش جلا داده شوند تا با ایجاد فاصله مناسب بین رساناهای چاپی، معادل کمینه مقادیر مشخص شده در جدول ۴ استاندارد ۱-EN 60664: 2003، برای آلودگی

۱- کوتاهترین فاصله روی سطح ماده عایق جامد بین دو قسمت هادی

درجه ۱ و با کمینه ولتاژ اسمی ۷ (حداقل فاصله خزش $14/0$ میلی‌متر)، در مقابل پیرسازی مقاوم شوند.

۳-۲-۴-۴ اتصال کوتاه در مقاومت‌های نواری

درصورتی که مقاومت‌های نواری با یک لایه جلا داده شده یا محصور مقاومتی و پایانه‌های محوری استفاده شود، می‌توان از این خطأ صرف‌نظر کرد. از امکان چگالش حین عملکرد باید صرف‌نظر شود. محدوده‌ها از جمله محدوده ولتاژ و توان، حتی در بدترین شرایط باید بیش از حد باشد.

۴-۲-۴-۴ اتصال کوتاه در مقاومت‌های سیم‌پیچ

درصورتی که سیم‌پیچ از نوع تک لایه باشد و حتماً با استفاده از یک لعاب یا یک ترکیب آب‌بندی شده، محافظت شود، می‌توان از این خطأ صرف‌نظر کرد.

۴-۲-۴-۵ باز نشدن اجزای در تماس، به دلیل جوشکاری دائمی

درصورتی که گیرنده‌ها، مانند رله‌ها یا کلیدهای کمکی باید حتماً در برابر اثرات اتصال‌های کوتاه با محافظ مناسب در برابر جریان اضافی یا وسایل محدود‌کننده جریان، محافظت شوند، می‌توان از این خطأ صرف‌نظر کرد. در ارزیابی دستگاه محافظ جریان اضافی، جریان اسمی دستگاه که توسط سازنده بیان شده است، باید در ضریب اطمینان $16/0$ ضرب شود. اگر جریان اتصال کوتاه احتمالی کمتر از جریان اسمی اجزای در تماس مربوط باشد، چشم پوشی از خطأ نیز مجاز است. هرجا که اجزای در تماس به صورت سری متصل شده باشند، جزء تماس با پایین‌ترین استحکام در برابر جریان اضافی، باید عامل تصمیم‌گیری باشد.

یادآوری - اجزای Reed contact نباید استفاده شوند.

۴-۲-۴-۶ خرابی مکانیکی دستگاه‌های کلیدزنی^۱

درصورتی که دستگاه‌های کلیدزنی برای اثبات قطعیت تداوم کارآمدی، پس از دست کم 250000 چرخه تعویض تحت شرایط مشابه با شرایط عملکردی، آزمون نوعی شوند، می‌توان از این خطأ صرف‌نظر کرد. گیرنده‌ها و رله‌ها علاوه‌براین، باید قابلیت مقاومت مکانیکی را در برابر 300000 چرخه تعویض، به استثنای محدود‌کننده‌های فشار، داشته باشند (به جدول ۲ مراجعه شود).

یادآوری - اصطلاح «شرایط مشابه با شرایط عملکردی» تاثیرات شیمیایی و آب و هوا و همچنین تنش‌های الکتریکی و مکانیکی را پوشش می‌دهد.

۴-۲-۴-۷ خطاهای اجزا برای جداسازی ایمن

از خطاهای اجزایی که برای جداسازی ایمن مدارهای الکتریکی (به عنوان مثال مدارهای توان و مدارهای مخابراتی) مطابق با استاندارد EN 61140 فراهم شده‌اند، می‌توان صرف‌نظر کرد. این موارد شامل:

1- Switching

الف- اتصال کوتاه بین سیم پیچ‌ها در ترانسفورماتورها (مانند اولیه - ثانویه)؛

ترانسفورماتورها باید با الزامات الکتریکی و مکانیکی استاندارد EN 60742 مطابقت داشته باشد. در صورت انحراف از استاندارد EN 60742، برای ترانسفورماتورها با ولتاژ کاری تا ۲۰۰، عایق بین سیم‌پیچ و عایق در برابر هسته باید برای ولتاژ آزمون 2 kV rms طراحی شود. ترانسفورماتورها باید حداقل، مقاوم به اتصال کوتاه باشند. از جابجایی سیم‌پیچ‌ها، پیچ‌ها و خطوط اتصال باید به عنوان مثال توسط اشباع خلا یا حفاظ گذاری، جلوگیری کرد؛

ب- ولتاژ گذرای دستگاه‌های کلیدزنی مانند رله‌ها، کلیدها و اتصالات کمکی بین کلیدها و بین سیم‌پیچ و اتصالات؛

عایق بین کلیدها یا بین سیم‌پیچ و اتصالات باید برای ولتاژ‌های اسمی U_b تا ۲۰۰، برای ولتاژ‌های آزمون تا 2 kV rms و در ولتاژ اسمی $U_b = 500 \text{ V}$ برای ولتاژ آزمون 3.75 kV rms طراحی شود. توسط ویژگی‌های خاص طراحی (مانند سرپوش‌ها، شیارها، حفاظ‌گذاری، نواری کردن) در اتصالات و سیم‌پیچ‌ها، عایق‌بندی ایمن باید در برابر خطاها‌یی مانند شکستگی فنر، تضمین شود؛

پ- اتصال کوتاه در فواصل عایق‌بندی اتصال دهنده‌های نوری

فواصل آزاد و خوش اتصال دهنده‌های نوری در موقعیت نصب شده آن باید شرایط مربوط به زیربند ۳-۱ و ۳-۲ استاندارد EN 60664-1: 2003 را تامین کند.

۵-۴ نشانه‌گذاری

محدودکننده‌ها باید به صورت زیر نشانه‌گذاری شوند:

الف- نام تولیدکننده و / یا نام تجاری؛

ب- سال تولید؛

پ- بیشینه / کمینه حدود مجاز طراحی؛

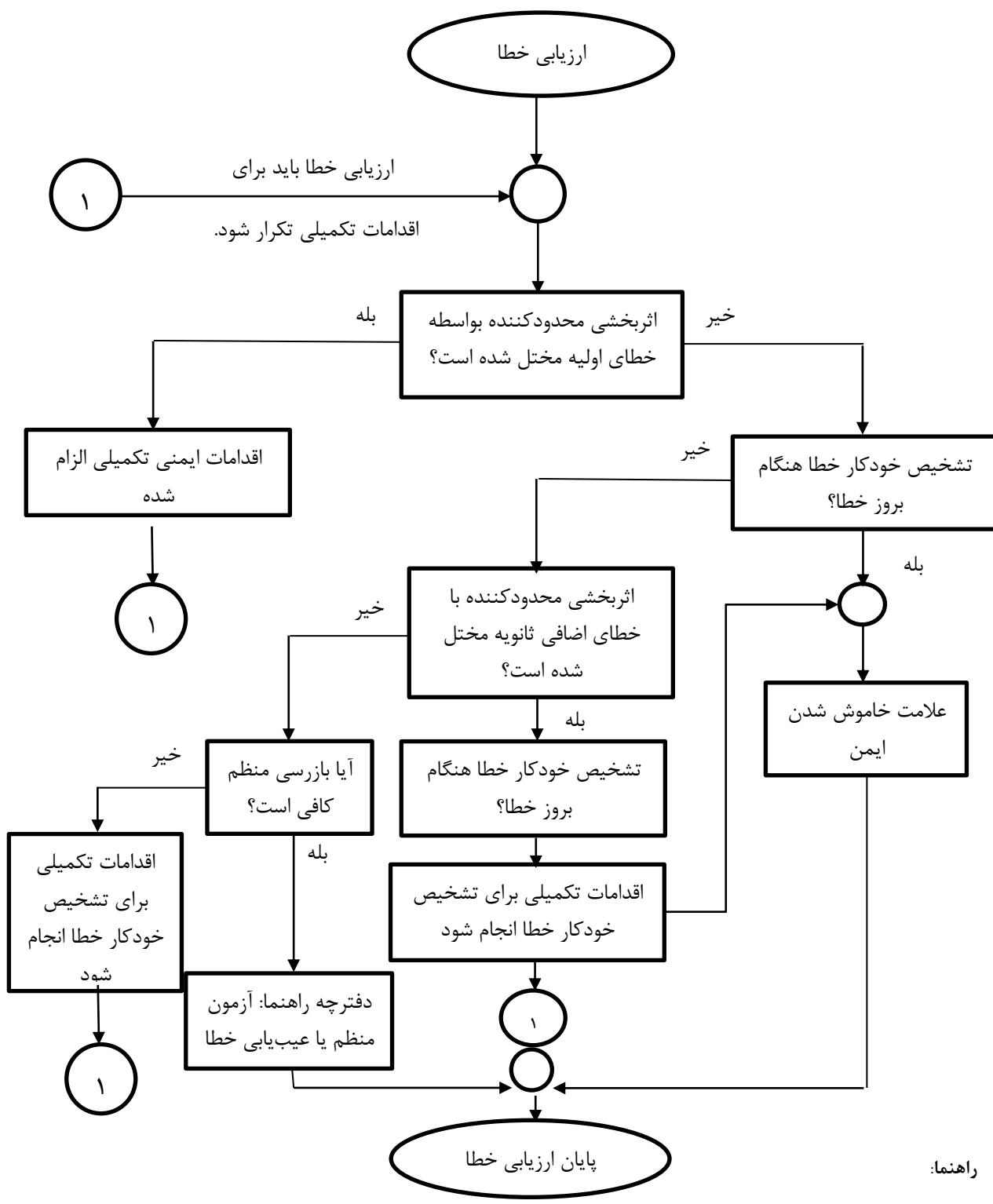
ت- نوع خاص مرجع؛

ث- علامت تجاری (در صورت وجود)؛

ج- علامت استاندارد (در صورت اخذ پروانه کاربرد علامت استاندارد)؛

شیوه ردیابی علامت استاندارد باید بر اساس ضوابط اجرایی سازمان توسط تولیدکننده در نشانه‌گذاری محصول درج گردد (به طور مثال عبارت «شماره پیامک اصالت پروانه استاندارد ۱۵۱۷۰۰۱۰۰»).

یادآوری- سایر نشانه‌گذاری‌ها می‌توانند توسط سازنده محدودکننده اضافه شوند یا در دستورالعمل‌های عملیاتی قرار گیرند (به پیوست پ مراجعه شود).

شکل ۲ - نمودار ارزیابی خطأ برای محدود کننده ها به استثنای بخش برنامه ذخیره شده

۵ الزامات ویژه برای محدودکننده‌های سطح آب

۱-۵ اجزا

این محدودکننده باید شامل یک یا چند واحد مورد نیاز برای تامین عملکرد ایمنی ضروری باشد. محدودکننده در صورت لزوم باید از این اجزای ذکر شده تشکیل شده باشد: حسگر، تیوب محافظه یا محفظه خارجی (به یادآوری مراجعه شود)، جزء زمان‌بندی، دستگاه‌های آزمون و سایر تجهیزات مرتبط با آن تا پایانه‌های کلیدزنی اتصالات خروجی، همان‌طور که در پیوست الف نشان داده شده است.

یادآوری- تیوب‌های محافظه یا محفظه‌های خارجی می‌توانند به عنوان بخشی از دیگ در نظر گرفته شوند. در این گونه موارد، توافق بین تولیدکننده دیگ و محدودکننده بر روی طراحی و تولید، از نظر تضمین عملکرد سیستم محدودکننده همان‌طور که تعیین شده، ضروری است. نمونه‌هایی از حسگر سطح آب شامل: کلید سطح شناور، کاوند میله‌ای و حسگر رسانایی می‌باشد..

۲-۵ طراحی

۱-۲-۵ کلیات

محفظه‌ها، لوله‌های اتصال و تیوب‌های محافظه باید به گونه‌ای طراحی شوند که:

الف- اجازه حرکت آزادانه در تیوب برابر با سطح آب در دیگ را داشته باشند؛

ب- بتوانند پاکسازی و بازرسی شوند؛

پ- از انباشته شدن لجن در تیوب‌ها / محفظه‌ها جلوگیری کنند.

۲-۲-۵ تیوب‌های محافظه داخلی

۱-۲-۵ مجراهای روی تیوب محافظه باید دارای حداقل قطر mm ۲۰ یا مساحتی معادل با این ابعاد باشد؛ اما نباید از یک سوم سوراخ تیوب محافظ بیشتر باشد، به جز در جایی که تائید نوعی، استفاده از سایر ابعاد را اجازه دهد.

۲-۲-۵ مجراهای باید در پایین‌ترین نقطه کف و در بالاترین نقطه قابل اجرا در تیوب محافظ قرار بگیرند.

۳-۲-۵ محفظه‌های خارجی

۱-۳-۵ اتصالات لوله به محفظه‌های خارجی نباید دارای قطر سوراخ کمتر از mm ۲۰ باشد. برای اطمینان از عدم انسداد محفظه‌ها و لوله‌های اتصال، باید امکان تخلیه، میسر باشد.

در صورت امکان، بهتر است سیستم تخلیه به یک جزء زمان‌بندی مجهز شده باشد که از افزایش بیش از حد بازه زمانی تخلیه از بیشینه زمان ایمن از پیش تعریف شده، جلوگیری کند و حرکت کامل بعدی شیرهای مربوط و عملکرد اتصال خروجی محدودکننده را پایش کند.

۲-۳-۵ در صورتی که شیرهای جداشونده روی لوله‌های اتصال به محفظه خارجی، نصب شده باشند، باید سیستم قفل کننده برای خاموش شدن منبع تامین حرارت در هنگامی که شیرها کاملاً باز نیستند، نصب شود.

۳-۲-۵ قطر سوراخ اتصال محفظه تخلیه باید حداقل ۱۵ mm باشد.

۴-۳-۵ محفظه‌ها را می‌توان به عنوان یک بخش جدایی‌ناپذیر از دیگ بخار در نظر گرفت که نیازی به تخلیه ندارند؛ در صورتی که:

الف- لوله‌های اتصال باید دارای حداقل قطر سوراخ ۱۰۰ mm در طرف آب و دارای کمینه قطر سوراخ ۴۰ mm در طرف بخار باشد؛ و

ب- لوله‌های اتصال باید کمتر از ۱ m طول داشته باشند؛ و

پ- هیچ شیر جداکننده‌ای بر روی لوله‌های اتصال وجود نداشته باشد.

محدود کننده‌هایی که در چنین محفظه‌ای نصب شده‌اند، می‌توانند درون دیگ در نظر گرفته شوند.

۳-۵ وسایل شناور

۱-۳-۵ شناور باید هدایت شود و بتواند آزادانه حرکت کند.

۲-۳-۵ به دلیل اینکه نیروی محرک کوچک است، باید با حداقل اصطکاک به یک جابجایی کامل تبدیل شود.

۳-۳-۵ انتقال مکانیکی باید به صورتی انجام پذیرد که هیچ‌گونه چسبندگی رخ ندهد.

۴-۳-۵ مواد مغناطیسی باید در برابر اثر آب دیگ (به عنوان مثال ذرات مغناطیسی معلق) با قراردادن آن‌ها در روی بالاترین سطح عملیاتی آب یا با استفاده از یک حفاظ اضافی، محافظت شوند.

۵-۳-۵ مواد مغناطیسی باید با توجه به دما و شرایط عملیاتی، انتخاب شوند؛ به طوری که خواص مغناطیسی مواد طی یک دوره ۱۰ ساله بیشتر از ۳٪ کاهش نیابد. امکان اثبات آن باید با استفاده از وسیله آزمون تجهیزات یکپارچه به وسیله سیستم محدود کننده آب وجود داشته باشد، که فعل و انفعالات مغناطیسی برای عملکرد کلید، به طور مناسب ادامه یابند.

۶-۳-۵ میدان‌های مغناطیسی منحرف نباید بر انتقال مغناطیسی اثر نامطلوب بگذارد.

۷-۳-۵ نیروی آزمون برای وسایل شناور در 15°C ، باید بیشتر از وزن کل شناور و قطعات متصل به آن باشد.

۴-۵ وسایل الکترود سطح

۱-۴-۵ الکترودهای سطح باید بهنحوی طراحی، نصب و محافظت شوند تا عملکرد مناسب آن‌ها تحت تاثیر عوامل زیر قرار نگیرد:

الف- وجود حباب و آشفتگی در آب دیگ؛

ب- کثیفی انباشته شده؛

پ- تاثیرات مکانیکی در حین عملیات (مانند ارتعاش)؛

ت- تغییرات موضعی نسبت به تیوب محافظ و یا به سایر الکترودها که می‌تواند منجر به اتصال کوتاه شود.

۲-۴-۵ مگراینکه ارزیابی خطای سازنده نشان دهد که درجه معادلی از اینمی حفظ شده است:

الف- کمینه فاصله هوا بین الکترودهای اندازه‌گیری تا زمین و با یکدیگر داخل بخش تحت فشار باید ۱۴ mm باشد؛

ب- وسایل الکترود سطح باید به صورت عمودی یا با شیب بیش از 45° نسبت به خط عمود نصب شوند.

۳-۴-۵ وسایلی که برای نگه داشتن یا محدود کردن حرکت الکترودها استفاده می‌شود، باید مشمول آزمایش قابلیت عملکردی مطابق با زیربند ۵-۵ شود.

۴-۴-۵ بیشینه ولتاژ کاری الکترودها باید $V_{A.C\ rms} = 50$ باشد، بدون اجزا D.C که می‌توانست اثر پلاریزاسیون کافی را سبب شود. در صورتی که توسط تامین‌کننده اصلی جداسازی گالوانیک الزام شود، باید توسط یک مبدل^۱ اینم مطابق استاندارد EN 60742 فراهم شود تا الزامات کلاس حفاظتی ۲ (عایق دو برابر) را رعایت کند.

۵-۴-۵ اتصال برگشتی زمین باید تا جایی که ممکن است به الکترود نزدیک باشد.

۶-۴-۵ تولیدکننده محدود کننده باید با توجه به هدایت آب، یک حد کاربری را تعریف کند.

۷-۴-۵ مقاومت پوشش الکترود و کابل باید پاییش شود. در مواردی که مقاومت پوشش به عنوان مثال به دلیل کثیف بودن حین ساخت عایق یا نشت داخلی الکترود، پایین باشد، سیستم باید به شرایط حالت اینم برود.

۸-۴-۵ نصب تنها یک محدود کننده سطح پایین آب داخل تیوب محافظ یا محفظه خارجی، الزامی و مجاز می‌باشد؛ اما با این وجود، نصب الکترودهای اضافی برای کنترل و دیگر عملکردهای هشداردهنده، قابل قبول است.

۵ آزمایش قابلیت عملکرد

آزمایش قابلیت عملکرد محدود کننده، باید مطابق با رویه‌های ارائه شده در جدول ۱ باشد.

جدول ۱- آزمایش قابلیت عملکرد محدودکننده‌های سطح آب

موقعیت	شرح	تصدیق	معیار پذیرش
A	آزمون‌های عملکردی		
A.1	تأثیرات محیطی	<p>کنترل عملکرد محدودکننده سطح آب یا تحت شرایط زیر و یا توسط بررسی سند آزمون گواهی شده، شبیه‌سازی روی دیگ تحت آزمون یا در هر ترکیب دیگر:</p> <ul style="list-style-type: none"> الف- آزمون تغییر منبع تغذیه برق؛ ب- آزمون منقطع منبع تغذیه برق؛ پ- آزمون تغییر فرکانس؛ ت- آزمون ایمنی سازگاری الکترومغناطیسی؛ ث- آزمون دمای محیط؛ ج- درجه IP. 	<p>پیوست د استاندارد EN 50156-1</p> <p>عملکرد ایمن محدودکننده نباشد تحت تاثیر قرار گیرد.</p>
A.2	آزمون عملکرد	استقلال	<p>هنگامی که اجزا مشترک به اشتراک گذاشته می‌شوند، خرابی محدودکننده دوم یا مدار کنترل باید شبیه‌سازی شود.</p>
A.3	آزمون چرخه حرارتی		<p>تمام محدودکننده مجموعه دیگ باید تحت پوشش دست کم ۱۰۰ چرخه حرارتی که توسط تولیدکننده تحت فشار کامل است، قرار گیرد.</p> <p>در طی هر چرخه، محدودکننده باید نشان دهد که با توجه به مشخصات تولیدکننده در پایین‌ترین و بالاترین دما عمل می‌کند، که اجازه زمان خیس شدن کافی در هر دوی این شرایط را می‌دهد.</p> <p>در مورد وسایل الکترود، بلافاصله بعد از کامل شدن چرخه آزمون، مقاومت عایق تمامی بخش‌های عایق شده الکترود باید اندازه‌گیری شود.</p>
A.4	آزمون عملکرد نهایی		<p>باید شامل یک مجموعه جامع اندازه‌گیری و مشاهدات ویژگی‌ها و عملکرد محدودکننده سطح آب برای اثبات عدم هرگونه تضعیف غیرقابل قبولی در نتیجه آزمون‌های قبلی، باشد. آزمون‌ها باید در دمای محیط و در ولتاژ عادی و متعاقباً با بدترین ترکیب ولتاژهای تغذیه، انجام شود. در مورد وسایل الکترود، محدودکننده سطح آب باید برای عملکرد صحیح در کمینه و بیشینه هدایت آب که توسط تولیدکننده مشخص می‌شود، کنترل شود.</p>

ادامه جدول ۱- آزمایش قابلیت عملکرد محدود کننده سطح آب

معیار پذیرش	تصدیق	شرح	موقعیت
		وسایل الکترود سطح	B
مطابق با زیربند ۴-۴	خرابی هر یک از اجزای بحرانی باید شبیه‌سازی شود و یک بررسی باید به منظور نشان دادن قرار گیری محدود کننده سطح آب در حالت ایمن مطابق با نمودارهای ارزیابی خطای مربوط، انجام پذیرد. به عنوان مثال «خطاهای داخلی» عبارتند از: الف- اتصال کوتاه یا وقفه در اجزا مانند مقاومت‌ها، خازن‌ها، عناصر نیمه‌رسانای گستته و یکپارچه وغیره؛ ب- نوسانات معیوب مدارهای الکتریکی؛ پ- اجزای الکترومغناطیسی بازنشو یا بسته نشو مانند گیرنده-ها، رله‌ها وغیره؛ ت- اتصال کوتاه یا قطع شدن در مدارهای کنترل، مانند سیم-های خراب، خطای اتصال به زمین و اتصال کوتاه رسانا به رسانا وغیره؛ ث- خطاهای نرمافزاری؛ ج- خطاهای سخت‌افزاری سیستماتیک در اجزای مدار مجتمع.	آزمون خطاهای داخلی	B.1
در شرایط اتاق، مقاومت باید ۵۰۰ V d.c. بیشتر از $10 M\Omega$ باشد	بررسی باید از مقاومت بین همه بخش‌های مدار محدود کننده که شامل سطوح تماس سوییچ‌ها، رله‌ها یا رساناها برای عملکردهای جداگانه، تشکیل شده باشد.	آزمون مقاومت عایق	B.2
۵۰ V a.c. rms	الکترود باید در معرض بیشینه ولتاژ باشد.	آزمون برای بیشینه ولتاژ عملیاتی	B.3
		وسایل شناور	C
سوییچ‌های الکترومکانیکی باید در انتهای چرخه آزمون کارا باشند.	کلیدهای الکترومکانیکی باید در دست کم ۱۰۰۰۰۰ عملیات در نرخ دما و بار الکتریکی کامل، آزمایش طول عمر شوند. دست کم یک نمونه باید با بیشینه نرخ a.c. بار القایی و دیگری با بیشینه نرخ بار d.c. باشد.	آزمون دوام بر روی کلیدهای الکترومکانیکی	C1
اختلاف نباید از ۱۰ mm کمتر باشد.	تفاوت در قطر بین خارج شناور و داخل محفظه یا تیوب راهنمایی کنترل شود.	آزمون برای حرکت آزادانه شناور	C2
محدود کننده نباید در طول چرخه آزمون مشکلی در عملکرد داشته باشد.	به منظور حصول اطمینان از اینکه قطعات مکانیکی در معرض سایش، برای دست کم ۲۵۰۰۰۰ عملیات در محدوده کامل جابجایی مکانیکی کار می‌کنند، باید بررسی انجام شود.	آزمون برای جابجایی مشبت شناور	C3

۶-۵ تشخصیص خطا

۱-۶-۵ محدودکننده باید به صورت اتوماتیک و دوره‌ای حین استفاده مورد آزمون قرار گیرد تا اطمینان حاصل شود که اینمی آن توسط دست کم یکی از روش‌های زیر از بین نرفته باشد:

الف- در برگرفتن تجهیز خودتست‌شونده؛

ب- پایین آوردن سطح آب؛

پ- غرق شدن وسیله شناور.

۲-۶-۵ اگر در هر مرحله، آزمون با شکست مواجه شود، سیگنال خاموش شدن این دستگاه باید شروع شود.

۳-۶-۵ آزمون عملکرد دستی محدودکننده‌ها باید در هر زمان تحت هر شرایط کاری، به عنوان مثال توسط شبیه‌سازی هرجا که مناسب است، امکان‌پذیر باشد. نتایج آزمون باید به‌طور واضح به کارور دیگ نشان داده شود.

۶ الزامات ویژه برای محدودکننده‌های فشار

۱-۶ اجزا

محدودکننده باید شامل یک یا چند واحد مورد نیاز باشد که عملکرد ضروری این را برآورده سازد. در صورت لزوم، محدودکننده باید این واحدها را شامل شود: لوله‌های اتصال، بدنه، حسگر، محفظه خارجی، عنصر زمان‌سنجی، دستگاه‌های آزمونگر و سایر تجهیزات مرتبط تا پایانه‌های اتصال خروجی کلیدزنی که در پیوست الف نشان داده شده است.

۲-۶ الزامات تکمیلی ارزیابی خطا

علاوه بر الزامات زیریند ۴-۴، ممکن است به نظر آید که رد شدن و خرابی اجزا نباید جایی که اجزای مکانیکی محدودکننده فشار برای بارهای دینامیک طراحی شده‌اند و برای یک سیکل حدود ۲۰۰۰۰۰۰ بالاترین بازه جابجایی مکانیکی خود به‌طور موفق آزمون شده‌اند، اتفاق بیفتند.

۳-۶ طراحی

۱-۳-۶ محدودکننده باید قابلیت مقاومت در برابر بار اضافی دست کم ۱/۵ برابر بیشینه فشار قابل تنظیم بدون آسیب به صحت خود را داشته باشد. تولیدکننده ممکن است فشار اضافی بالاتری را تعیین کند.

۶-۳-۶ تنظیم فشار فقط باید به وسیله یک ابزار امکان پذیر باشد. هر تنظیم باید قابلیت ایمن بودن را داشته باشد، به گونه‌ای که با تاثیر عوامل محیطی مانند لرزش، تغییر نکند. فشار تنظیم شده باید با مقیاس، نمایش داده شود.

۶-۳-۷ نباید امکان تنظیم فشار به میزانی که محدود کننده عملکرد خود را از دست دهد، وجود داشته باشد (به عنوان مثال با فنری که به صورت سیم پیچ دربیاید).

۶-۳-۸ لوله‌های اتصال محدود کننده‌ای که بر روی دیگ بخار قرار دارد، باید به فضای بخار دیگ متصل شوند. در صورتی که نیاز باشد، محدود کننده باید در برابر دمای بخار با استفاده از آب‌بند محافظت شود. برای مولدهای آب داغ کامل آب‌بند شده، محدود کننده باید قبل از اولین شیر قطع جریان، به لوله تغذیه متصل شود.

در صورتی که شیرهای جداشونده بر روی لوله‌های اتصال نصب شده باشند، باید سیستم قفل برای قطع اتصال منبع حرارت زمانی که شیرها کاملاً باز نیستند، نصب شود.

۶-۳-۹ در صورتی که امکان انباست لجن در لوله‌های اتصال وجود داشته باشد، باید امکان تخلیه کردن لوله فراهم شود. تخلیه کردن نباید به گونه‌ای باشد که باعث از بین رفتن آب‌بند یا ورود گرد و خاک به آب‌بند شود.

۶-۳-۱۰ بدن محدود کننده باید به صورت عمودی نصب شود تا خاک نتواند به داخل محدود کننده نفوذ کند.

۶-۳-۱۱ لوله‌های اتصال و اتصال دیگ برای محدود کننده باید به گونه‌ای طراحی شده باشند که بتوان آن‌ها را تمیز و بازرسی کرد. لوله‌های اتصال و اتصالات دیگ باید دارای سوراخی با دست کم قطر ذکر شده در زیر باشند، مگر در مواردی که ارزیابی خطا تولید کنندگان، درجه مشخصی از ایمنی حفظ شده را نشان دهد:

الف - ۸ mm برای حالتی که طول لوله کمتر از ۱ m و لوله فقط محدود کننده را تغذیه می‌کند یا

ب - ۱۵ mm برای حالتی که طول لوله بیشتر از ۱ m و لوله فقط محدود کننده را تغذیه می‌کند یا

پ - ۲۰ mm برای حالتی که لوله علاوه بر دیگر وسایل، محدود کننده را تغذیه می‌کند.

۶-۴ تجهیزات الکتریکی

تجهیزات الکتریکی باید با بندهای مرتبط با استاندارد ۱-EN 60730 مطابقت داشته باشد (به جدول ۳ مراجعه شود).

۶-۵ آزمایش قابلیت عملکرد

۶-۵-۱ هنگامی که آزمون نوعی در زیربندهای ۶-۵-۶ تا ۶-۵-۲ مشخص شده باشد، انحراف از فشار تنظیم شده نباید از بزرگترین مقادیر زیر بیشتر شود:

الف- (٪ ۲ طول + ٪ ۱ مقیاس کامل) ± یا

ب- $\pm 0.04 \text{ bar}$

این محدوده اختلاف بین کمترین و بیشترین فشار تنظیمی، روی مقیاس نشان داده شده است. مقیاس کامل به معنی بیشترین فشار تنظیم شده است که روی مقیاس نشان داده شده است.

۶-۵-۶ آزمون الزام شده برای رویه آزمون باید مطابق با جدول ۲ و شکل ۳ باشد.

جدول ۲- رویه آزمون

زیربند مرجع	تنظیم	تعداد چرخه‌ها	فشار	دما	نقشه تعویض فوقانی (USP) محدودکننده فشار بالا	نقشه تعویض پایینی (LSP) محدودکننده فشار پایین	الزامات مطابق با ۱-۵-۶ زیربند
۶-۵-۴	کمترین مقدار	کمینه ۱	فشار تعویض	20°C	USP 1	LSP 1	USP مقایسه ۱ / USP 2 یا LSP 1 / LSP 2
					USP 2	LSP 2	USP 3 مقایسه ۳ / USP 4 یا LSP 3 / LSP 4
۶-۵-۵	بیشترین مقدار	کمینه ۱	فشار تعویض	20°C	USP 3	LSP 3	USP مقایسه ۳ / USP 4 یا LSP 3 / LSP 4
					USP 4	LSP 4	USP 5 / USP 6 یا LSP 5 / LSP 6
۶-۵-۶	کمترین مقدار	کمینه ۱	فشار تعویض	20°C	USP 5	LSP 5	USP مقایسه ۵ / USP 6 یا LSP 5 / LSP 6
					USP 6	LSP 6	بدون آسیب مکانیکی
۶-۲	نقشه میانی طول	2×10^6	بهمنظر جابجایی کامل مکانیکی	20°C	—	—	بدون آسیب مکانیکی

شکل ۳- نقطه کلیدزنی محدودکننده فشار

۳-۵-۶ زمانی که آزمون‌های شرح داده شده در زیربندهای ۶-۵-۶ و ۵-۵-۶ با استفاده از هوا به عنوان محیط آزمون انجام می‌شوند، تکرار پذیری باید در محدوده ذکر شده در زیربند ۶-۵-۱ باشد. فشار نباید در نرخی بیشتر از بازه محدود کننده در مدت زمان یک دقیقه تغییر یابد.

۴-۵-۶ فشار تنظیمی باید روی انتهای پایین مقیاس فشار تنظیم شده، تنظیم شود و فشار کلیدزنی در دمای محیط در 20°C ، اندازه‌گیری شود. دمای محیط باید به 70°C افزایش پیدا کند و فشار کلیدزنی اندازه‌گیری شود.

۵-۵-۶ آزمون ذکر شده در زیربند ۶-۵-۶ باشد با فشار تنظیمی در انتهای بالایی مقیاس فشار تنظیم شده، تکرار شود.

۶-۵-۶ فشار تنظیمی باید به انتهای پایین مقیاس فشار تنظیم شده، تنظیم شود و فشار کلیدزنی در دمای محیط در 20°C ، اندازه‌گیری شود. فشار باید ۱۰۰ مرتبه از صفر تا بیشینه مقدار فشار اضافه بار مشخص شده در زیربند ۶-۳-۱ تغییر یابد. در حالتی که محدود کننده عملکرد قفل را فعال کند، باید بعد از هر چرخه تنظیم مجدد شود. بعد از ۱۰۰ چرخه فشار کلیدزنی باید در دمای 20°C اندازه‌گیری شود.

۷-۵-۶ آزمون‌های اضافی باید مطابق با جدول ۳ باشد.

جدول ۳ - آزمایش قابلیت عملکرد محدود کننده‌های فشار

کد وسیله	شرح کد	الزامات
نوع ۲	کنترل خودکار که انحراف تولید و لغزش مقدار عملیاتی آن، زمان کارکرد یا توالی عملکرد تحت این استاندارد اعلام شده و مورد آزمون قرار گرفته است.	X
A	قطع اتصال کامل هنگام عملیات	W
B	قطع اتصال میکرو هنگام عملیات	X
H	مکانیزم لغزش آزاد که در آن اتصالات نمی‌توانند از باز شدن جلوگیری کنند و هر کدام می‌توانند در صورتی که وسیله تنظیم مجدد در موقعیت «تنظیم مجدد» نگه داشته شود به صورت خودکار به موقعیت «بسته» پس از بازیابی شرایط عملیاتی عادی، تنظیم مجدد شوند.	X
J	مکانیزم لغزش آزاد که در آن اتصالات نمی‌توانند از باز شدن جلوگیری کنند و کنترل به عنوان وسیله تنظیم مجدد خودکار مجاز نیست. در صورتی که وسیله تنظیم مجدد در موقعیت «تنظیم مجدد» یا «روشن» نگه داشته شود.	W
K	برای فعالیت‌های حسگر، هیچ افزایشی در مقدار عملیاتی در نتیجه شکستگی در جزء حسگر یا در قسمت‌هایی که جزء حسگر را به سوییج ھد متصل می‌کنند، نیست.	X
N	برای فعالیت‌های حسگر، هیچ افزایشی در مقدار عملیاتی در نتیجه نشتی از جزء حسگر یا از قسمت‌هایی که جزء حسگر را به سوییج ھد متصل می‌کنند، نیست.	W
P	یک فعالیت که بعد از ۵۰۰۰۰ آزمون چرخه حرارتی (٪ ۵۰ تا ٪ ۹۰) به کار می‌افتد (به طور کلی، قطع حرارت برای کاربردهای خاص، از جمله سیستم‌های گرمایش آب تحت فشار، می‌تواند به عنوان فعالیت نوع P.2 طبقه‌بندی شود).	X
L	یک فعالیت که به هیچ منبع انرژی کمکی خارجی تامین برق برای فعالیت در نظر گرفته شده، نیاز ندارد.	X
X	اجباری	
W	اختیاری	

جدول ۴- ویژگی محدودکننده‌های دما

موقعیت	شرح	تصدیق	استاندارد EN 60730-1 باشد	معیار پذیرش- هر جا که متفاوت با
A	حافظت در برابر شوک الکتریکی	بند ۸ استاندارد ۲۰۰۰ EN 60730-1: ۲۰۰۰		
B	پیش‌بینی برای اتصال زمین حفاظتی	بند ۹ استاندارد ۲۰۰۰ EN 60730-1: ۲۰۰۰		
C	ترمیتال‌ها و پایانه‌ها	بند ۱۰ استاندارد ۲۰۰۰ EN 60730-1: ۲۰۰۰		
D	الزامات ساختاری	بند ۱۱ استاندارد ۲۰۰۰ EN 60730-1: ۲۰۰۰		
E	مقاومت عایقی	زیربند ۱۳-۱ استاندارد ۲۰۰۰ EN 60730-1: ۲۰۰۰	مقاومت باید بیشتر از $M\Omega$ باشد	
F	استقامت الکتریکی	زیربند ۱۳-۲ استاندارد ۲۰۰۰ EN 60730-1: ۲۰۰۰	انطباق باید با مقادیر مشخص شده برای وضعیت کثیف باشد.	
G	فواصل خزشی، هوایی و فواصل از میان عایق	بند ۲۰ استاندارد ۲۰۰۰ EN 60730-1: ۲۰۰۰		
H	مقاومت در برابر ایجاد فاصله خزشی	زیربند ۲۱-۲-۲ استاندارد ۲۰۰۰ EN 60730-1: ۲۰۰۰		
I	مبدل‌ها	زیربند ۲۴-۱ استاندارد ۲۰۰۰ EN 60730-1: ۲۰۰۰		
J	تنش محیطی	بند ۱۶ استاندارد ۲۰۰۰ EN 60730-1: ۲۰۰۰		
K	استقامت	زیربند ۱۷-۷ و ۱۷-۸ استاندارد ۲۰۰۰ EN 60730-1: ۲۰۰۰		
L	استقامت مکانیکی	زیربند ۱۸-۱-۱-۱۸ استاندارد ۲۰۰۰ EN 60730-1: ۲۰۰۰ آزمایش چشمی	درصورت لزوم آزمون‌ها باید مطابق با زیربندی‌های ۲-۱۸ تا ۲-۱۸ انجام شود.	
M	بخش‌های رزوه شده و اتصالات	زیربند ۱۹-۱-۱۹ و ۲-۲-۱۹ استاندارد ۲۰۰۰ EN 60730-1: ۲۰۰۰ آزمون چشمی	درصورت لزوم آزمون‌ها باید مطابق با زیربندی‌های ۱-۱۹ تا ۱-۱۹ انجام شود.	
N	سازگاری الکترومغناطیسی	استانداردهای مرتبط	مطابقت با پیوست ت	
O	عملکرد غیر عادی	بند ۲۷ استاندارد ۲۰۰۰ EN 60730-1: ۲۰۰۰	هر جا مصرف برق کمتر از W باشد، بند ۲۷ نباید اعمال شود.	

۶- تشخیص عیب

مقرراتی برای آزمون عملکرد محدودکننده باید تهیه شود. نتیجه آزمون باید به وضوح به کارور دیگ نشان داده شود.

۷ الزامات ویژه برای محدودکننده‌های دما

۱-۷ اجزا

محدودکننده باید شامل یک یا چند واحد مورد نیاز بهمنظور تامین عملکرد ایمنی لازم باشد. درصورت امکان، محدودکننده شامل این واحدها می‌شود: غلافی بدنه، حسگر، عنصر زمان‌بندی، دستگاه‌های آزمونگر و سایر تجهیزات مرتبط تا پایانه‌های اتصالات خروجی کلیدزنی که در پیوست الف نشان داده شده است.

۲-۷ طراحی

۱-۲-۷ محدودکننده‌های دما باید وسایلی با مشخصات داده شده در جدول ۴ باشند.

۲-۷-۲ فعالیت نوع K ۲ همچنین می‌تواند با دو سیستم مستقل به دست آید، اتصالات هر کدام باید به صورت سری باشد.

۲-۷-۳ تغییر دمای تنظیم شده باید فقط بوسیله یک ابزار امکان‌پذیر باشد. هر تنظیم باید قابلیت ایمن بودن را داشته باشد به‌گونه‌ای که با تاثیر عوامل محیطی مانند لرزش، تغییر نکند. فشار تنظیم شده باید با مقیاس، نمایش داده شود.

۲-۷-۴ نباید امکان تغییر فشار تنظیمی به میزانی که محدودکننده عملکرد خود را از دست دهد، وجود داشته باشد (به عنوان مثال با فنری که به صورت سیم‌پیچ دربیاید).

۲-۷-۵ ثابت بودن زمان نباید از $s \leq 45$ برای عملکرد در آب و $s \leq 120$ برای عملکرد در بخار بیشتر شود.

۲-۷-۶ هنگام نوسانات ولتاژ الکتریکی در محدوده $U_{N-15} \text{ تا } U_{N+10} \%$ ، یا انرژی کمکی پنوماتیکی یا هیدرولیکی در محدوده $\pm 10 \%$ به فشار منبع نامی اشاره دارد، محدودکننده‌های دما نباید جایگزینی برای مقادیر عملکردی داشته باشند که بتواند به یک وضعیت نایمن منجر شود.

۲-۷-۷ انحراف تولید باید بیشینه مقدار $0 \text{ تا } 10 \%$ یا $0 \text{ تا } K-4$ (هر کدام که بزرگتر است) باشد. مقدار درصد ذکر شده به بیشترین دمایی که می‌تواند تنظیم شود، ارجاع داده می‌شود.

۲-۷-۸ لغزش باید بیشینه مقدار $\pm 5 \%$ یا $K-2$ (هر کدام که بزرگتر است) باشد که به بیشترین دمایی که می‌تواند تنظیم شود، ارجاع داده می‌شود. بیشینه دمای مجاز نباید افزایش یابد.

۲-۷-۹ انحراف تولید و لغزش باید به نقطه خاموش شدن ارجاع شود.

۲-۷-۱۰ در دمای محیط 20°C تا بیشینه دمای محیط مجاز اعلام شده توسط تولیدکننده، نقطه کلیدزنی وسایل محدودکننده دما نباید تغییری در دمای بالاتر ایجاد کند. در صورتی که نقطه کلیدزنی توسط کارخانه برای دمای محیط بیشتر از 20°C تنظیم شده باشد، نقطه کلیدزنی می‌تواند به اندازه بیشینه K-5 افزایش یابد، به شرطی که دمای محیط از آن مقدار تا 20°C افت کند.

۲-۷-۱۱ تاثیر دمای محیط بر مویینگی و سوییچ هد باید به ترتیب توسط تولیدکننده اعلام شود.

۲-۷-۱۲ اجزا حسگر محدودکننده‌های دما باید بتوانند به مدت یک ساعت در معرض دمای $15 \text{ تا } 25 \%$ یا $K-15$ یا $K-25$ بالای بیشینه دمای تنظیم شده (هر کدام بزرگتر است)، توانایی پایداری داشته باشند. درنتیجه، نباید هیچ تغییری در نقطه کلیدزنی به حالت نایمن رخ دهد.

۳-۷ تجهیزات الکتریکی

تجهیزات الکتریکی باید با بندهای مرتبط در استاندارد EN 60730-1 مطابقت داشته باشد.

۴-۷ آزمایش قابلیت عملکرد

آزمایش قابلیت عملکرد محدودکننده‌ها باید مطابق با رویه‌های نشان داده شده در جدول ۵ باشد.

جدول ۵- آزمایش قابلیت عملکرد محدودکننده‌های دما

موقعیت	شرح	تصدیق	معیار پذیرش- هر جا که متفاوت با استاندارد EN 60730-1 باشد
A	حفظات در برابر شوک الکتریکی	بند ۸ استاندارد ۲۰۰۰: EN 60730-1: ۲۰۰۰	
B	پیش‌بینی برای اتصال زمین حفاظتی	بند ۹ استاندارد ۲۰۰۰: EN 60730-1: ۲۰۰۰	
C	ترمینال‌ها و پایانه‌ها	بند ۱۰ استاندارد ۲۰۰۰: EN 60730-1: ۲۰۰۰	
D	الزامات ساختاری	بند ۱۱ استاندارد ۲۰۰۰: EN 60730-1: ۲۰۰۰	
E	مقاومت عایقی	زیربند ۱۳-۱ استاندارد ۲۰۰۰: EN 60730-1: ۱۳-۱	مقاومت باشد بیشتر از $\Omega 10$
F	استقامت الکتریکی	زیربند ۱۳-۲ استاندارد ۲۰۰۰: EN 60730-1: ۱۳-۲	منطبق با مقادیر مشخص شده برای موقعیت کشیف باشد.
G	فواصل خزشی، هوایی و فواصل از میان عایقی	بند ۲۰ استاندارد ۲۰۰۰: EN 60730-1: ۲۰۰۰	
H	مقاومت در برابر ایجاد فاصله خزشی	زیربند ۲۱-۷ استاندارد ۲۰۰۰: EN 60730-1: ۷-۲۱	
I	مبدل‌ها	زیربند ۲۴-۱ استاندارد ۲۰۰۰: EN 60730-1: ۲۰۰۰	
J	تنش محیطی	بند ۱۶ استاندارد ۲۰۰۰: EN 60730-1: ۲۰۰۰	
K	استقامت	زیربند ۱۷-۷ و ۱۷-۸ استاندارد ۲۰۰۰: EN 60730-1: ۷-۱۷ و ۸-۱۷	آزمون‌ها باید با قطع (۳۰۰ چرخه) و بدون قطع (۳۰۰۰۰ چرخه) انجام شود. محدودکننده باید همچنان الزامات لغزش و ثابت زمان را برآورده کند. عیوب چشمی نباید ظاهر شود.
L	استقامت مکانیکی	زیربند ۱۸-۱-۱ استاندارد ۲۰۰۰: EN 60730-1: ۱-۱-۱۸	در صورت لزوم آزمون‌ها باید مطابق با زیربند-های ۱۸-۲ تا ۱۸-۲ انجام شود.
M	قسمت‌های رزوه شده و اتصالات	زیربند ۱۹-۱-۱ و ۱۹-۲ استاندارد ۲۰۰۰: EN 60730-1: ۱-۱-۱۹ و ۱۹-۲-۱	در صورت لزوم آزمون‌ها باید مطابق با زیربند-های ۱۹-۱ تا ۱۹-۲ انجام شود.
N	سازگاری الکترومناطیسی	استانداردهای مرتبط	مطابقت با پیوست ت هر جا مصرف برق کمتر از W ۱۵ باشد، بندهای ۲۷ نباید اعمال شود.
O	عملکرد غیرطبیعی	بند ۲۷ استاندارد ۲۰۰۰: EN 60730-1: ۲۰۰۰	بعد از آزمون انطباق با موقعیت K را برآورده می‌کنند.
P	نوسانات انرژی الکتریکی کمکی	بند ۲۳-۱۳ استاندارد ۲۰۰۰: EN 60730-1: ۱۳-۲-۳	تاثیر دمای محیط باید به همراه تعیین مقادیر تغییض بررسی شود.
Q	دما محیط	زیربند ۲۳-۱۴ استاندارد ۲۰۰۰: EN 60730-1: ۱۴-۲-۳	
R	گرمایش	زیربند ۲۳-۵ استاندارد ۲۰۰۰: EN 60730-1: ۵-۲-۳	

۸ الزامات ویژه برای محدودکننده‌های جریان

۱-۸ اجزا

محدودکننده باید شامل یک یا چند واحد مورد نیاز به منظور تامین عملکرد ایمن لازم، باشد. در صورت امکان، محدودکننده شامل این اجزا می‌باشد: بدن، حسگر، وسایل آزمون و سایر تجهیزات وابسته تا پایانه‌های اتصالات خروجی سوئیچینگ که در پیوست الف نشان داده شده است.

۲-۸ طراحی

محدودکننده‌های جریان نباید از نوع پروانه‌ای یا پرچمی باشند.

۳-۸ تجهیزات الکتریکی

تجهیزات الکتریکی باید با بندهای مرتبط با استاندارد EN 60730-1 مطابقت داشته باشد.

۴-۸ آزمایش قابلیت عملکرد

آزمایش قابلیت عملکرد محدودکننده در صورت امکان باید مطابق با رویه‌های نشان داده در جدول ۵ باشد.

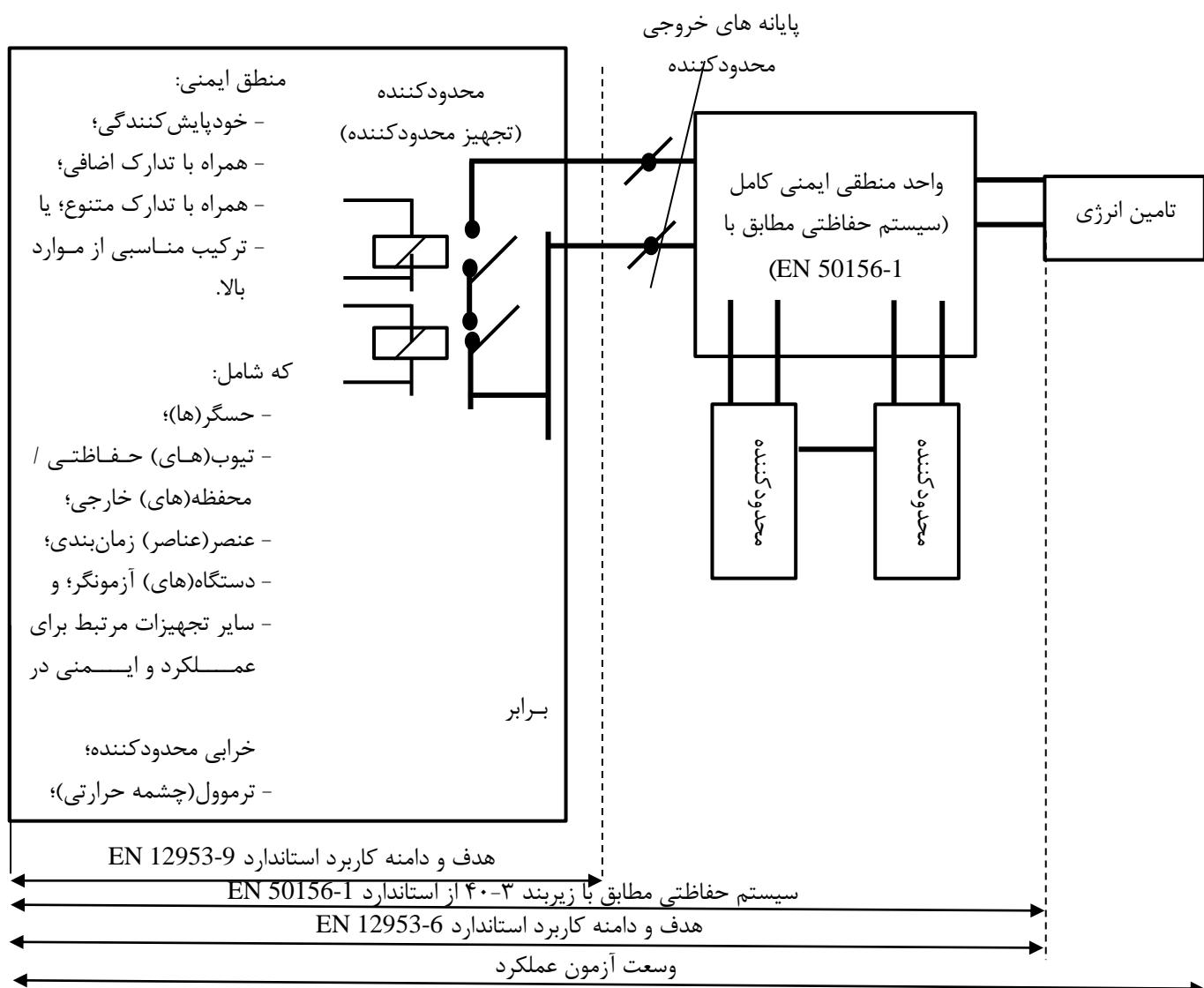
یادآوری - یکپارچگی دستگاه، با استاندارد EN 12953-6 پوشش داده شده است.

پیوست الف

(آگاهی دهنده)

وسیله محدودکننده

محدودکننده (یا وسیله محدودکننده) عناصر مختلفی را تا پایانه‌های اتصالات خروجی سوئیچینگ همان‌طور که در شکل الف- ۱ مشخص شده، تشکیل می‌دهد.

شکل الف- ۱ - وسیله محدودکننده

پیوست ب

(آگاهی دهنده)

نمونه‌ای از یک طرح بازرگانی

مثالی از طرح بازرگانی در جدول ب- ۱ توصیف شده است.

جدول ب-۱- مثالی از طرح بازرگانی وسایل محدود کننده

تصدیق	شرح	موقعیت
بازنگری مستندات و ارزیابی طراحی. در صورت لزوم، مدارک / سوابق بیشتر می‌باشد درخواست شود.	مستندات طراحی: ارائه مستندات طراحی، برای مثال موارد زیر را شامل می‌شود:	A
کامل بودن مستندات می‌باشد کنترل شود.	نقشه تنظیم محدود کننده (مقیاس صحیح به همراه ابعاد).	A 1
کامل بودن مدارک می‌باشد کنترل شود.	نقشه کلیه اجزا عملکردی به همراه اطلاعات مواد و روش تولید.	A 2
کامل بودن مستندات می‌باشد کنترل شود.	نقشه‌های مقطعی کامل با شماره گذاری و لیست اجزاء.	A 3
کامل بودن مستندات باید کنترل شود. طراحی فنی باید آزمایش شود. انطباق با استانداردهای کاربردی باید کنترل شود (در صورت لزوم ارزیابی طراحی می- باشد شامل آزمون‌های محل نصب روی دیگ عملکردی در یک دوره اجرای اثبات رضایت‌بخش باشد. آزمون محل نصب باید با توجه به تکرار معمول عملیات محدود کننده، شرایط باری و شرایط دمایی انتخاب شود).	تشریح کامل محدود کننده به همراه اطلاعاتی از قبیل: - طراحی، استفاده، کاربرد؛ - رویه‌ها و اصول اندازه‌گیری؛ - طراحی پایه؛ - مفاهیم عملکردی؛ - داده فنی؛ - نصب، راهاندازی، دستورالعمل‌های نگهداری.	A 4
کامل بودن مستندات باید کنترل شود. طراحی فنی باید آزمایش شود. انطباق با استانداردهای کاربردی باید کنترل شود.	نمودارهای مدار، شامل: - طرح مونتاژ؛ - Printed Circuit PCB ( ) چیدمان ( ) Board؛ - فهرست قسمت‌ها.	A 5
کامل بودن مدارک باید کنترل شود. انطباق با استانداردهای کاربردی باید کنترل شود.	محاسبات / برآورد اجزای تحت فشار.	A 6

جدول ب-۱- مثالی از طرح بازرگانی وسائل محدودکننده (ادامه)

موقعیت	شرح	تصدیق
A 7	اظهارنامه تولیدکننده، شامل: - سیستم مدیریت تضمین کیفیت؛ - طرح کنترل کیفیت تولید؛ - طراحی مبدل اصلی؛ - مستندات کلاس‌های حفاظت؛ - اطلاعات فنی عایق‌های استفاده شده؛ - اظهار انطباق.	کامل بودن مدارک می‌بایست کنترل شود. طراحی فنی می‌بایست آزمایش شود. مناسب بودن مواد مورد استفاده برای اهداف موردنظرشان می‌بایست کنترل شود. انطباق با استانداردهای کاربردی می‌بایست کنترل شود.
B	نمونه(های) آزمون ارسال نمونه‌های آزمون.	آزمایش چشمی نمونه‌ها با مدارک طراحی کنترل شود.
C	آزمون نمونه(ها)	آزمون باید به شرح زیر باشد: محدودکننده‌های سطح آب: مطابق زیربند ۵-۵ محدودکننده‌های فشار: مطابق زیربند ۵-۶ محدودکننده‌های دما: مطابق زیربند ۴-۷
D	گزارش‌های آزمون	گزارش آزمون می‌بایست شامل کلیه داده‌های مربوطه و نتایج آزمون باشد. مطالب می‌بایست در صورت کاربرد شامل موارد زیر باشد: الف- محل و داده‌های آزمون، اسامی افراد حاضر و افرادی که آزمون‌ها را انجام می‌دهند؛ ب- نوع ارجاعات و شماره‌های سری محصولاتی که آزمون شده‌اند؛ پ- شرح نمونه آزمون و شرح نحوه انتخاب روش آزمون؛ ت- مشخصات آزمون؛ ث- تشریح رویه‌های آزمون، فهرست دستگاه‌های آزمون و ابزار اندازه‌گیری استفاده شده همراه با نوع و شماره سریال آن‌ها؛ ج- شرایط محیطی در حین آزمون؛ چ- نتایج آزمون واقعی و قبل تکرار؛ ح- یادداشت‌های توضیحی درباره نوع خطای محتمل و اقدامات اصلاحی انجام شده؛ این گزارش آزمون قسمت مربوطی از مستندات فنی می‌باشد.
E	تایید نهایی	تکمیل کلیه بازنگری طراحی و آزمون‌ها رضایت‌بخش باشد.

پیوست پ

(آگاهی دهنده)

نشانه‌گذاری محدودکننده‌ها

پ-۱ نشانه‌گذاری یا اطلاعات زیر (هرجا که کاربرد دارد) باید همراه با محدودکننده‌های دما و فشار و تجهیزات مورد نیاز سایر قسمت‌ها مطابق با جدول پ-۱، ارائه گردد.

جدول پ-۱- نشانه‌گذاری یا اطلاعات بر روی محدودکننده‌های دما و فشار، در صورت کاربرد

شماره	نشانه‌گذاری یا اطلاعات	روش
۱	ولتاژ نامی یا محدوده ولتاژ محاسبه شده بر حسب ولت (V)	C
۲	ماهیت منبع انرژی، از لحاظ AC یا DC بودن، مگر اینکه تجهیز مربوط، برای هر دو مناسب باشد.	C
۳	فرکانس، در صورتی که به غیر از ۵۰ Hz تا ۶۰ Hz باشد	C
۴	ساختار کنترلی و آیا کنترل الکتریکی هست یا خیر.	D
۵	ساخت کنترل و آیا کنترل الکترونیکی است	D
۶	نوع بار و جریان محاسبه شده در هر مدار	C
۷	درجه حفاظت فراهم شده توسط محفظه	C
۸	کدام ترمینال‌ها برای اتصال به رساناهای خارجی مناسب هستند و اینکه هر یک برای رساناهای خطی یا خنثی یا هر دو مناسب هستند	C
۹	محدوده اندازه رساناهای مناسب برای ترمینال‌های رساناهای خارجی	D
۱۰	روش قطع و وصل برای ترمینال‌های بدون پیچ	D
۱۱	جزئیات هرگونه رساناهای ویژه که قرار است به ترمینال‌های رساناهایی داخلی متصل شود	D
۱۲	بیشینه دمای ترمینال‌ها یا رساناهای داخلی، در صورتی که بیشتر از 85°C باشد	D
۱۳	محدودیت‌های دمایی سوئیچ هد، در صورتی که $T_{\min}$ پایین‌تر از 0°C یا $T_{\max}$ بالاتر از 60°C باشد	D
۱۴	حدود دمای سطوح نصب (T_s)، در صورتی که بیش از K ۲۰ بالاتر از $T_{\max}$ باشد	D
۱۵	طبقه‌بندی کنترل مطابق با محافظت در برابر شوک الکتریکی	X
۱۶	برای کنترل‌های کلاس ۲، نماد حفاظت کلاس ۲	C
۱۷	نوع قطع یا تداخل که برای هر مدار ارائه شده است	X
۱۸	مواد مورد استفاده در عایق کاری CTI	X
۱۹	روش نصب کنترل	D
۲۰	روش پیش‌بینی اتصال به زمین حفاظتی در کنترل	D
۲۱	شرایط در نظر گرفته شده حمل و نقل کنترل (روش بسته‌بندی لازم نیست)	X
۲۲	جزئیات هرگونه محدودیت در زمان کار	D
۲۳	زمان پاسخ خطأ (به زیربند ۴-۲-۴-۱ مورد الف مراجعه شود)	D

ادامه جدول پ-۱- نشانه‌گذاری یا اطلاعات بر روی محدودکننده‌های دما و فشار، در صورت کاربرد

روش	نشانه‌گذاری یا اطلاعات	شماره
X	دوره تنش الکتریکی در سرتاسر قسمت‌های عایق	۲۴
X	حدود کمی فعال‌سازی برای هرگونه جزء حسگر که بر روی آن، قطع اتصال میکروالکترونیکی یا قطع اتصال الکترونیکی تضمین شده است	۲۵
X	کمینه و / یا بیشینه نرخ تغییر فعال‌سازی کمیت یا کمینه و / یا بیشینه نرخ چرخش برای کنترل حسگر	۲۶
D	عمل نوع ۲	۲۷
D	ویژگی‌های اضافی عمل نوع ۲	۲۸
X	انحراف تولید و شرایط آزمون مناسب برای انحراف	۲۹
D	ویژگی‌های شروع مجدد در صورت وقوع قطع سریع (ناگهانی)	۳۰
D	توالی عملکرد برای کنترل‌هایی که دارای بیش از یک مدار هستند، اگر مقدار قابل توجهی باشد	۳۱
D	اندازه هر جزء حسگر	۳۲
D	کنترل شرایط آلودگی	۳۳
X	کنترل‌هایی که قرار است به صورت انحصاری به تولید کننده تجهیزات تحويل داده شود	۳۴
X	دسته‌بندی مقاومت در برابر حرارت و آتش	۳۵
X	نوع موج خروجی در صورتی که سینوسی نباشد.	۳۶
X	شاخص‌های مربوط به وسایل الکترونیکی یا سایر اجزای مدار با احتمال خرابی بسیار کم	۳۷
X	نوع موج(های) خروجی تولید شده پس از خرابی وسیله الکترونیکی یا سایر اجزای مدار	۳۸
X	در صورت لزوم تاثیر خرابی اجزای مدار الکترونیکی بر خروجی(های) کنترل شده	۳۹
X	اگر هرگونه حفاظت در برابر اختلال‌های ایجاد شده در شبکه اصلی، اغتشاش‌های مغناطیسی و الکترومغناطیسی در مورد کنترل‌های یکپارچه و تلفیقی گزارش شده باشد، کدامیک از آزمون‌های پیوست ت باید اجرا شود و تاثیر روی خروجی(های) کنترل شده و عملکرد پس از خرابی به عنوان نتیجه آزمون در نظر گرفته شود.	۴۰
X	برای همه کنترل‌ها، به غیر از کنترل‌های الکترونیکی یکپارچه و تلفیقی، تاثیر روی خرابی‌های کنترل شده و عملکرد پس از خرابی به عنوان نتیجه آزمون‌ها مطابق با پیوست ت در نظر گرفته می‌شود.	۴۱
X	دسته‌بندی (افزایش ایمنی)	۴۲
X	با توجه به استفاده از ترمیستور	۴۳
X	مقاومت / ویژگی‌های دما	۴۴
X	مقاومت / رانش ویژگی‌های دما	۴۵
X	تعداد چرخه‌ها	۴۶
X	روش اندازه‌گیری مقاومت / دما	۴۷
D	بیشینه دما برای جزء حسگر	۴۸
D	ثابت زمانی	۴۹
D	کلیدزنی دیفرانسیل	۵۰
X	نقشه حاوی ابعاد اصلی و معرفی قطعات	۵۱

ادامه جدول پ-۱- نشانه‌گذاری یا اطلاعات بر روی محدودکننده‌های دما و فشار، در صورت کاربرد

روش	نشانه‌گذاری یا اطلاعات	شماره
X	پاکت‌های محافظ یا لوازم جانی که همراه با کنترل، آزمون شوند	۵۲
D	نصب دستگاه حفاظت از جریان اضافی، به عنوان مثال فیوزهای مینیاتوری	۵۳
D	در صورت کاربرد، بازه / محدوده فشار نامی پاکت‌های حفاظتی یا غوطه‌وری	۵۴
D	عامل مورد کنترل توسط دستگاه محدودکننده	۵۵
X	دماهی محیطی که نقطه سوئیچ محدودکننده در آن تنظیم شده است، اگر غیر از 20°C باشد	۵۶
C	محدوده دماهی که در آن نقطه سوئیچ تنظیم می‌شود	۵۷

پ-۲ اطلاعات باید با استفاده از یک یا چند روش زیر ارائه شود. اطلاعات الزام شده برای محدودکننده‌ها و روش مناسب برای این اطلاعات باید همان‌طور که در جدول پ-۱ مشخص شده، ارائه شود.

الف- توسط نشانه‌گذاری (C)- این اطلاعات باید توسط نشانه‌گذاری روی خود محدودکننده ارائه شود، به جز در مورد محدودکننده یکپارچه که چنین نشانه‌گذاری می‌تواند در قسمت مجاور تجهیزات باشد به شرط آنکه، به طور مشخص به محدودکننده اشاره شود؛

یادآوری ۱- اطلاعاتی که توسط نشانه‌گذاری (C) ارائه می‌شود ممکن است در مستندات (D) گنجانده شود.

ب- توسط مستندات (D)- این اطلاعات باید برای کاربر یا نصاب محدودکننده ارائه شود و شامل دستورالعمل‌های واضح، شفاف و خوانا باشد. هر محدودکننده باید با چنین دستورالعمل‌هایی همراه باشد. محدودکننده‌هایی که قرار است به صورت انحصاری به تولیدکننده تجهیزات تحويل داده شود را می‌توان با جزو، نامه یا طرح وغیره جایگزین کرد. لزومی ندارد که هر محدودکننده همراه با چنین مدرکی باشد.

پ- توسط اظهارنامه (X)- این اطلاعات باید توسط مرجع آزمون به منظور اهداف آزمون و به روشی که بین مرجع آزمون و تولیدکننده توافق شده، ارائه گردد. به عنوان مثال، با نشانه‌گذاری روی محدودکننده، توسط یک جزو، نامه یا طرح یا در مورد محدودکننده‌ای که در آن قرار گرفته باشد، روی تجهیزات یا همراه با آن، توسط اندازه‌گیری یا بازرگانی تجهیزات ارسال شده، ارائه شود.

یادآوری ۲- در صورت لزوم، اطلاعاتی که توسط اظهارنامه (X) الزام شده می‌باشد به تولیدکننده تجهیزات ارائه شود.

پ- ۳ در صورتی که مرجع آزمون درخواست اطلاعاتی که توسط نشانه‌گذاری (C) یا مستندات (D) الزام شده را داشته باشد، باید طبق روشهای توافق شده به مرجع آزمون ارائه گردد.

پ- ۴ برای کنترل‌های ارسال شده، بر روی تجهیزات یا همراه آن، مستندات (D) جایگزین اظهارنامه (X) می‌شود.

- پ-۵ برای محدودکننده یکپارچه که قسمتی از یک کنترل پیچیده‌تر را شکل می‌دهد، نشانه‌گذاری مربوط به آن می‌تواند شامل کنترل پیچیده‌تر باشد.
- پ-۶ در صورتی که چنین اطلاعاتی توسط نشانه‌گذاری (C) ارائه شود، الزامات مستندات (D) به منظور برآورده شدن آن در نظر گرفته می‌شود.
- پ-۷ در صورتی که چنین اطلاعاتی توسط مستندات (D) یا نشانه‌گذاری (C) ارائه شود، الزامات اظهارنامه (X) به منظور برآورده شدن آن در نظر گرفته می‌شود.
- پ-۸ برای محدودکننده‌هایی که نه یکپارچه هستند و نه تلفیقی، هنگامیکه به علت محدودیت فضا، امکان نشانه‌گذاری واضح و خوانا نباشد، همان‌طور که در جدول پ-۱ مشخص شده، این نشانه‌گذاری‌ها باید در مستندات (D) گنجانده شود.
- پ-۹ نشانه‌گذاری یا اطلاعات اضافی مجاز است به شرط اینکه موجب برداشت اشتباه نشود.

پیوست ت

(الزامی)

مصنویت ایمنی در برابر اثرات الکتریکی و الکترومغناطیسی - الزامات و آزمون

ت-۱ کلیات

محدودکننده‌ها باید به‌گونه‌ای طراحی شوند که در برابر تاثیرات محیطی فهرست شده در بند ت-۱ تا ت-۱۰ مقاومت کنند. آن‌ها باید تحت آزمون‌هایی که در آن جا شرح داده شده است، قرار گیرند.

کلاس ۳ باید مطابق با استاندارد ۲-۶ EN 61000-6-۲ به عنوان سطح آزمون اعمال شوند.

محدودکننده با ولتاژ و فرکانس اسمی در حین آزمون عمل می‌کند، مگراینکه در مواردی به‌غیر از آن مشخص شده باشد.

آزمون‌ها باید تحت شرایط عملکردی تعریف شده انجام شوند (برای مثال حالت آماده به کار، شرایط راه-اندازی، شرایط خاموش شدن، شرایط قفل شدن و غیره).

معیارهای کارایی زیر باید اعمال شود، مگراینکه در مواردی به‌غیر از آن مشخص شده باشد:

معیار کارایی A:

در حین آزمون، محدودکننده باید مطابق با الزامات عملکردی، به‌طور کامل به کار خود ادامه دهد. در موارد مرتبط، محدودکننده نباید هیچ انحرافی از توالی عملکردی مورد نظر یا از زمان‌های مرتبط نشان دهد.

معیار کارایی B:

در حین آزمون، محدودکننده باید مطابق با الزامات عملکردی، به‌طور کامل به کار خود ادامه دهد یا ممکن است در جهت ایمن انحراف عملکرد نشان دهد (به‌طور مثال توسط خاموش شدن یا قفل شدن). این شرط نباید از شرایط ایمن تعریف شده خارج شود (برای مثال از شرایط قفل شدن یا شرایط خاموش شدن خارج شوند).

اجزایی که به‌طور خاص برای حفاظت در برابر تداخل‌های سازگاری الکترومغناطیسی در نظر گرفته می‌شوند، نباید در حین آزمون خراب شده یا از بین بروند.

ت-۲ مصونیت ایمنی در برابر تغییرات ولتاژ اصلی

ایمنی عملکرد محدود کننده باید به ترتیب در دامنه٪ ۸۵ از پایین ترین تا٪ ۱۱۰ از بالاترین ولتاژ اسمی جریان متناوب (AC) و٪ ۸۰ از پایین ترین تا٪ ۱۲۰ از بالاترین ولتاژ اسمی جریان مستقیم (DC) که توسط تولید کننده مشخص شده باشد.

در مواردی که متغیرهای ولتاژ اصلی در دامنه ذکر شده بالا باشد، محدود کننده باید معیار کارایی A را مطابق با بند ت-۱ برآورده کند.

برای ولتاژهای زیر کوچک ترین ولتاژ مشخص شده، محدود کننده باید معیار کارایی B را مطابق با بند ت-۱ برآورده کند. در نتیجه، دوره زمانی مرتبط با ایمنی نباید برای رسیدن به خاموش شدن یا قفل شدن، به بیش از٪ ۱۰۰ به طول انجامد.

ت-۳ مصونیت ایمنی در برابر قطع و کاهش ولتاژ کوتاه مدت

آزمون باید مطابق با استاندارد EN 61000-4-11 انجام شود.

دوره های زمانی قطع ولتاژ اصلی کوتاه مدت باید ۱۰ ms، ۵۰ ms، ۲۰ ms، ۱۰ ms، ۵۰۰ ms، ۱۰۰۰ ms و ۵۰۰۰ ms باشند همچنین دوره های زمانی کاهنده های ولتاژ اصلی کوتاه مدت که٪ ۵۰ مقدار اسمی می باشند باید ۱۰۰۰ ms، ۵۰۰ ms، ۱۰۰۰ ms و ۵۰۰۰ ms باشند.

در نتیجه، محدود کننده باید الزامات زیر را برآورده نماید:

الف- برای قطع ولتاژ اصلی تا ۲۰ ms، محدود کننده باید معیار کارایی A را مطابق با بند ت-۱ برآورده کند.

ب- برای قطع و کاهش ولتاژ اصلی که٪ ۵۰ بیشتر از ۲۰ ms می باشند، محدود کننده باید معیار کارایی A را مطابق با بند ت-۱ برآورده کند.

ت-۴ مصونیت ایمنی در برابر تغییرات فرکانس شبکه اصلی

در صورتی که محدود کننده شامل مدارهای زمانی وابسته به فرکانس شبکه اصلی باشد، باید برای آزمون های زیر ارائه شود:

آزمون باید با فرکانس هایی که با فرکانس عرضه شده مطابقت دارد، انجام شود (معمولًاً بین ۵۰ Hz و ۶۰ Hz).

الف- به منظور تغییرات فرکانس اصلی تا٪ ۲ فرکانس اسمی، محدود کننده باید معیار کارایی A مطابق با بند ت-۱ را برآورده کند. انحرافات زمان های برنامه ریزی شده نباید از درصد تغییر فرکانس اعمالی بیشتر شود؛

ب- بهمنظور تغییرات فرکانس اصلی بیشتر از ۲٪ تا ۵٪ فرکانس اسمی، محدودکننده باید معیار کارایی B مطابق با بند ت-۱ را برآورده کند. درصورتی که محدودکننده مطابق با الزامات عملکردی فعالیت خود را ادامه دهد، انحرافات زمان‌های برنامه‌ریزی شده باید از درصد تغییر فرکانس اعمالی بیشتر شود.

ت-۵ مصونیت ایمنی در برابر تخلیه الکترواستاتیکی^۱(ESD)

آزمون باید مطابق با استاندارد ۲-۴ EN 61000-4-2 انجام شود.

تخلیه اتصال مستقیم و تخلیه هوا اعمال شده به تمام رسانای ملموس یا سطوح عایق شده محدودکننده و تخلیه اتصال غیرمستقیم و تخلیه هوا اعمال شده به ورق‌های جفت‌شونده افقی و عمودی به ترتیب به صورت زیر می‌باشد:

الف- تخلیه اتصال: ۴ kV

ب- تخلیه هوا: ۸ kV

محدودکننده باید معیار کارایی B مطابق با بند ت-۱ را برآورده کند.

ت-۶ مصونیت ایمنی در برابر متغیرهای اختلال زودگذر (ترکیدن)

آزمون باید مطابق با استاندارد ۴-۴ EN 61000-4-4 انجام شود.

اختلال‌های ذکر شده در زیر:

الف- مدت زمان ترکیدن ۱۵ ms؛

ب- دوره ترکیدن ۳۰۰ ms؛

پ- پالس از ۵/۵۰ ns؛

ت- فرکانس تکرارپذیر ۰.۵ kHz.

با خطوط منبع تغذیه (شامل زمین حفاظتی^۲) و خطوط سیگنال (فصل مشترک ورودی / خروجی مخابرات، داده و خطوط کنترل) همراه هستند. درصورتی که تولیدکننده صراحتاً بیشینه طول مجاز ۳ m برای این خطوط را مشخص کرده باشد، می‌توان از آزمون خطوط سیگنال چشم‌پوشی کرد. مدت زمان آزمون در هر شرایط عملکردی دست کم باید ۳۰ s باشد (به عنوان مثال شرایط عملکردی، شرایط قفل شدن).

1- Electrostatic discharge

2- Protective earthing (PE)

جدول ت-۱- ترکیدن

خطوط سیگنال	خطوط منبع تغذیه	کوپلینگ
به صورت خازنی با استفاده از گیره اتصال	به صورت مستقیم با استفاده از شبکه اتصال	
دامنه / تکرار فرکانس	دامنه / تکرار فرکانس	
$\pm 1 \text{ kV} / 5 \text{ kHz}$	$\pm 2/0 \text{ kV} / 5 \text{ kHz}$	

محدود کننده باید معیار کارایی B مطابق با بند ت-۱ را برآورده کند.

ت-۷ مصونیت ایمنی در برابر امواج

آزمون باید مطابق با استاندارد ۵-۴-۶۱۰۰۰ EN انجام شود.

اختلال های با خطوط منبع تغذیه (شامل زمین حفاظتی) و خطوط سیگنال و کنترل همراه است.

در صورتی که تولید کننده صراحتاً بیشینه طول مجاز ۱۰ m برای این خطوط را مشخص کرده باشد، می توان از آزمون خطوط سیگنال و کنترل چشم پوشی کرد.

برای هر کدام از شرایط عملکردی (به عنوان مثال شرایط کارکردی، شرایط قفل شدن) هر دو موج باید با هر کدام از پلاریزاسیون (+ و -) و هر زاویه پالس انجام شود.

جدول ت-۲- موج

اتصالات سیگنال و خطوط کنترل		خطوط منبع، جریان مستقیم داخلی و خارجی (DC)		خطوط منبع (AC)	
خط به زمین	خط به خط	خط به زمین	خط به خط	خط به زمین	خط به خط
۱/۰ kV	-	۲/۰ kV	۱/۰ kV	۲/۰ kV	۱/۰ kV

محدود کننده باید معیار کارایی B مطابق با بند ت-۱ را برآورده کند.

ت-۸ مصونیت ایمنی در برابر میدان های الکترومغناطیسی فرکانس بالا

آزمون باید مطابق با استاندارد ۳-۴-۶۱۰۰۰ EN انجام شود.

محدود کننده با استفاده از محفظه اندازه گیری محافظ درمعرض اختلال های الکترومغناطیسی قرار می گیرد.

محدوده فرکانس: 1000 MHz تا 80 MHz

مدولاسیون: 80% درجه مدولاسیون، 1 kHz AM، 1 kHz سینوسی

قدرت میدان: 10 V/m

باندهای ISM/CB	: ۲۰ V/m	افقی / عمودی؛	پلاریزاسیون:
سرعت رفت و برگشت:	بیشینه $10^{-3} \times 1/5$ دهه بر ثانیه؛	یا اندازه گام:	
مدت زمان تاثیر:	$3 \text{ s}^1 \leq$	فرکانس:	
مدولاسیون:	$(1890 \pm 10) \text{ MHz}$ ، $(900 \pm 5) \text{ MHz}$ ، 200 Hz ، ضریب عامل پالس٪، 50% ،	قدرت میدان:	
قدرت میدان:	: ۱۰ V/m	افقی / عمودی؛	پلاریزاسیون:
درجه تاثیر:	$.3 \text{ s}^2 \leq$	محدوده کننده باید معیار کارایی A مطابق با بند ت-۱ را برآورده کند.	
ت-۹ مصونیت ایمنی در برابر اختلال‌های هدایت شده ناشی از میدان‌های فرکانسی			
آزمون باید مطابق با استاندارد ۶-۴-۶۱۰۰۰ EN انجام شود.			
از این پس اختلال‌های تعریف شده با استفاده از یک شبکه اتصال بر روی خطوط منبع تغذیه و خطوط سیگنال و کنترل، به صورت خازنی جفت می‌شوند. در صورتی که تولیدکننده صراحتاً بیشینه طول مجاز ۱ m برای این خطوط را مشخص کرده باشد می‌توان از آزمون خطوط سیگنال و کنترل چشمپوشی کرد.			
محدوده فرکانس:	۸۰ kHz تا 150 kHz	سطح ولتاژ (توصیه شده)	
باندهای ISM/CB:	10 V ؛ 20 V	مدولاسیون:	
سرعت رفت و برگشت:	بیشینه $10^{-3} \times 1/5$ دهه بر ثانیه؛	۱، موج سینوسی، درجه مدولاسیون٪؛ 80% ؛	

۱- در صورت لزوم، زمان ایستاده در هر فرکانس، مانند کمتر نبودن از زمان مورد نیاز برای مورد آزمون برای انجام عملکرد عملیاتی آن و واکنش نشان دادن بر این اساس، تنظیم شود. فرکانس‌های بحرانی، مانند فرکانس‌های پالس، نیاز به آنالیز جداگانه دارند.

۲- باندهای ISM/CB: $433/92 \text{ MHz}$ ، $6/78 \text{ MHz}$ ، $13/56 \text{ MHz}$ ، $27/125 \text{ MHz}$ ، $40/68 \text{ MHz}$.

یا اندازه گام:

مدت زمان تاثیر:

محدودکننده باید معیار کارایی A مطابق با بند ت-۱ را برآورده کند.

ت-۱۰ مصونیت ایمنی در برابر میدان‌های مغناطیسی فرکانس منبع

آزمون‌های شرح داده شده در این بند باید تنها جایی که محدودکننده شامل اجزای حساس به میدان‌های مغناطیسی می‌باشد، انجام شوند.

آزمون باید مطابق با استاندارد ۸-۶۱۰۰۰ EN انجام شود.

آزمون باید در فرکانس‌هایی مطابق با فرکانس منبع (معمولًاً ۵۰ و ۶۰ Hz) انجام شود. محدودکننده‌هایی که فقط برای تامین یکی از این فرکانس‌ها در نظر گرفته شده‌اند، لازم است فقط در این فرکانس مورد آزمون قرار گیرند.

محدوده فرکانس:

قدرت میدان آزمون:

محدودکننده باید معیار کارایی A مطابق با بند ت-۱ را برآورده کند.

۱- در صورت لزوم، زمان ایستاده در هر فرکانس، مانند کمتر نبودن از زمان مورد آزمون برای انجام عملکرد عملیاتی آن و واکنش نشان دادن بر این اساس، تنظیم شود. فرکانس‌های بحرانی، مانند فرکانس‌های پالس، نیاز به آنالیز جداگانه دارند.

پیوست ث

(آگاهی‌دهنده)

تغییرات اعمال شده در این استاندارد ملی در مقایسه با استاندارد منبع

ث-۱ بخش‌های حذف شده

پیوست ZA: حذف شده است.

در بند ۱ قسمت الف: عبارت «مطابق آنچه که در زیربند ۳-۱-۲ از قسمت ۱ مصوبه تجهیزات تحت فشار تعریف شده است» حذف شده است.

در بند ۱ قسمت ب: عبارت «اشاره شده در زیربند ۳-۱-۲ از قسمت ۱ مصوبه تجهیزات تحت فشار» حذف شده است.

در زیربند ۳-۱ قسمت ب یادآوری: عبارت «که در PED تعریف شده است» حذف شده است.

در متن شکل ۱: عبارت «مطابق با مصوبه ۹۷/۲۳/EC (PED)» حذف شده است.

در جدول ب-۱ موقعیت A7 در ستون سوم: عبارت «انطباق با مقررات EU و استانداردهای کاربردی می‌باشد کنترل شود» حذف شده است.

در کتابنامه: مورد شماره [1] حذف شده است.

کتابنامه

[1] Council Directive 73/23/EEC of 19 February 1973 on the harmonization of the laws of Member States relating to electrical equipment designed for use within certain voltage limits [Low-voltage equipment directive]; OJEC, L 77.

[2] Council directive 89/336/EEC of 3 May 1989 on the approximation of the laws of the Member States relating to electromagnetic compatibility [EMC]; OJEC, L 139.

[3] EN 12953-1, Shell boilers- Part 1: General.

یادآوری- استاندارد ملی ایران شماره ۱-۲۲۱۵۶: سال ۱۳۹۵، دیگ‌های بخار و آب داغ از نوع پوسته‌ای- قسمت ۱: کلیات، با استفاده از استاندارد ۲۰۱۲: EN 12953-1: 2012 تدوین شده است.

[4] EN 12953-6: 2002, Shell boilers - Part 6: Requirements for equipment for the boiler.

یادآوری- استاندارد ملی ایران شماره ۶-۲۲۱۵۶: سال ۱۳۹۹، دیگ‌های بخار و آب داغ از نوع پوسته‌ای- قسمت ۶: الزامات تجهیزات دیگ، با استفاده از استاندارد ۲۰۱۱ EN 12953-6: 2011 تدوین شده است.

[5] EN 13445 (all parts), Unfired pressure vessels.

[6] EN 60617 (all parts), Graphical symbols for diagrams.

[7] EN 61082 (all parts), Preparation of documents used in electrotechnology.

[8] EN 61558-2-6: 1997, Safety of power transformers, power supply units and similar- Part 2-6: Particular requirements for safety isolating transformers for general use (IEC 61558-2-6: 1997)

یادآوری- استاندارد ملی ایران شماره ۶-۲۶: سال ۱۳۹۵، ایمنی ترانسفورماتورها، راکتورها، واحدهای منبع تغذیه و تجهیزات مشابه با ولتاژهای تغذیه تا V-۱۱۰۰-۶-۲: ترانسفورماتورهای ایزوله‌کننده ایمن و واحدهای منبع تغذیه منضم به ترانسفورماتورهای ایزوله‌کننده ایمن- الزامات ویژه و آزمون‌ها، با استفاده از استاندارد ۲۰۰۹: EN 61558-2-6: 2009 تدوین شده است.

[9] EN 61558-2-17: 1997, Safety of power transformers, power supply units and similar- Part 2-17: Particular requirements for transformers for switch mode power supplies (IEC 61558-2-17: 1997)

[10] EN 61140: 2001, Protection against electric shock- Common aspects for installation and equipment (IEC 61140: 2001)

یادآوری- استاندارد ملی ایران شماره ۱۰۲۴۸: سال ۱۳۹۵، حفاظت در برابر شوک الکتریکی- جنبه‌های عمومی برای تاسیسات و تجهیزات، با استفاده از استاندارد ۲۰۱۶: EN 61140: 2016 تدوین شده است.

[11] EN 60742: 1995, Isolating transformers and safety isolating transformers- Requirements (IEC 60742: 1983+ A1: 1992, modified)